The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone CANal 8500
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL XXVII | Kaina 3c | Chicago, Ill., Pirmadienis, Kovo-March 11 d., 1940 | No. 60

Suomijos Delegacija Maskvoj

JAU TURĖJO PASIKALBĖJIMŲ SU STALINU IR MOLOTOVU

Pirmadienį galima laukti derybų pasėkų — sako Suomijos ministeris

STOCKHOLM, Švedija, kovo 10. — Suomijos premjeras Risto Ryti, Dr. Juho Paasikivi ir generolas Rudolf Walden veda derybas su sovietų vyriausybe Maskvoje. Jie jau turėjo pasikalbėjimų su Stalinu ir su premjeru Molotovu.

Kiti pranešimai sako, kad rusų reikalavimai sumažėję. Stalinas nebereikalaująs Hango pusiausalio. Jis tik reikalująs salų Suomių Marėje, Hango apylinkėje. Rusai nė Viborgo nenorį, tačiau jie reikalują jau rusų užkariautos Karelijos teritorijos. Sovietų reikalavimai šiaurės Suomijoje taipgi sumažėję.

Kai rusai įsiveržė Suomijon, jie paskelbė, kad susiorganizavo nauja Suomijos vyriausybė — "liaudies valdžia" — Terijokuose. Su teisėtąja suomių valdžia sovietai jokių reikalų neturėsią, jie pripažinsią tik tą vyriausybę, kuriai vadovauja Otto Kuusinen, šiandien Stalinas ir Molotovas Kuusineną visai užmiršo ir derasi "su Suomijos banditais" — kaip komunistai vadina Helsinkio valdžią.

Sekmadienį Suomijos užsienių reikalų ministeris V. A. Tanner spaudos atstovus painformavo, kad suomių delegacija yra Maskvoje ir veda derybas su sovietų vyriausybe. Jis išreiškė viltį, kad susitarimo galima laukti iki pirmadienio.

Jeigu susitarti nepavyksią, tai mušiai atsinaujins, pareiškė Tanner. Jis atsisakė suteikti smulkesnių informacijų.

SUOMIJOS PREMJERAS GRĮŽTA IŠ MASKVOS Į HELSINKĮ

Vėlesnis sekmadienio pranešimas sako, kad Suomijos premjeras Risto Ryti, kuris buvo Maskvoje nuo pereito trečiadienio ir vedė derybas su sovietų vyriausybe, grįžta į Helsinkį.

Kadangi Maskvoje pasiliko kiti suomių delegacijos nariai, tai manoma, Ryti vykstąs namo pasitarti valdžios nariais, ir rusų su suomiais derybos galutinai nutrauktos.

Rusai suėmė turkų ir graikų laivus juroje

BUCHAREST, Rumunija, kovo 10. — Egipto vėliava plaukiąs laivas Cesar Nabro pasiekė Rumunijos uostą Constanta. Laivo įgula papasakojo, kad rusų karo laivų patrulis sulaikė ir nuvarė į Sevastopolio uostą, Juodojoj juroje, Turkijos prekybinį laivą Turcan ir Graikijos laivą Nomigos.

Gelbės Lietuviams Pildyti Income Taksų Blankas

★

INTERNAL REVENUE INSPEKTORIUS BUS "NAUJIENOSE" KOVO 9 D.

★

Kovo 4 iki 9 d. "Naujienose" kasdien nuo 9:30 v. ryto iki 5:30 val. po pietų bus U. S. inspektorius p. A. S. Walons, kuris jums padės išpildyti 1939 įplaukų blankas. Susikalbėsite su juo lietuviškai, nes jis yra geras lietuvis.

★

Už jo patarnavimą mokėti nereikia. —"N." adm.

Raudonoji armija laimėjo svarbias pozicijas

HELSINKIS, Suomija, kovo 10. — Suomijos karo vadovybė pereitą šeštadienį pripažino, kad raudonosios armijos dalys perėjo Viborgo įlanką ir užėmė kai kurias vietas įlankos vakarų pusėje.

Iš šitų naujų pozicijų rusai stengsis apsupti Viborgą, aiškina karo stebėtojai.

Rusų reikalavimai įteikti Švedijai prieš 3 savaites

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Jau žinoma, kad Rusija įteikė taikos su Suomija sąlygas Švedijai prieš tris savaites — tuo laiku, kai sovietų ofensyvas prieš Mannerheimo liniją buvo jau įpusėjęs.

Šiandien Švedija (ir tur but Norvegija) stipriausia spaudžianti Suomiją, ragindama taikytis su sovietais. Švedija nuginčija spaudimą, kaip Miuncheno laikais Britanija ir Francuzija nuginčijo spaudimą į Čeko-Slovakiją. Tačiau yra žinoma, kad Suomija negalėtų nė trijų savaičių laikytis prieš raudonąją armiją, jeigu Švedija visai nukirstų reikmenų parupinimą suomiams.

Suomiai tatai žino gerai ir su Švedijos paraginimais jiems tenka skaitytis, sako karo stebėtojai.

Molotovui 50 metų

MASKVA, sovietų Rusija, kovo 10. — Pereitą šeštadienį sukako 50 metų sovietų Rusijos premjerui ir užsienių reikalų komisarui Viačeslavui Molotovui.

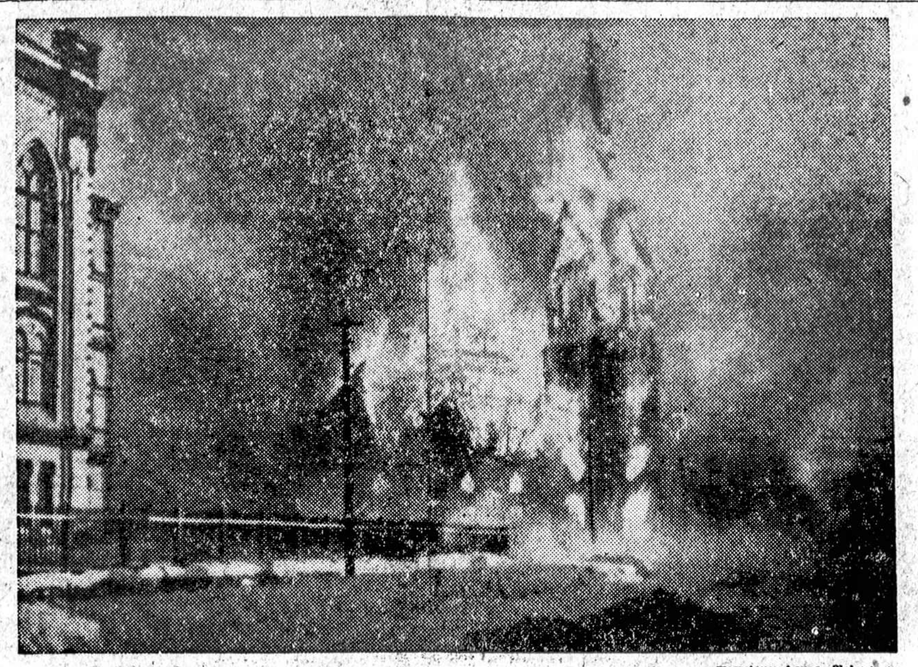

Naujienų-Acme Telephoto

Dega bažnyčia Suomijoje. Tai bolševikų bombonešių pasėka.

Švedija stato sąlygas talkininkams

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Gerai painformuotas ir patikimas asmuo šeštadienio vakare spaudos atstovams suteikė tokių informacijų: Švedija sutinkanti duoti kelią per savo žemę talkininkų kariuomenei į Suomiją keliauti, jeigu bus pasiųsta bent 80,000 vyrų su visomis karo reikmenomis; jeigu gi talkininkai planuoja tik menką kariuomenę pasiųsti Suomijon, tai Švedija visai neleisianti tokiai kariuomenei per savo žemę žygiuoti.

Sumner Welles atvyko Anglijon

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Sekmadienį, 12:10 valandą dienos metu, Londoną pasiekė prez. Roosevelto specialus pasiuntinys Sumner Welles. Aerodrome jį pasitiko Jnugt. Valstijų ambasadorius Kennedy, generalus Jungt. Valstijų konsulas Herschel V. Johnson ir Britanijos užsienių reikalų sekretorius padėjėjas Alexander Cardogan.

Pirmadienį Welles pasimatys su premjeru Chamberlainu ir su užsienių reikalų ministeriu Halifaxu.

Britanijos kreiseris patruliuoja Meksikos pakraščiuose

TAMPICO, Meksika, kovo 10. — Pastebėtas Britanijos kreiseris 10 mylių atstumoje nuo Tampico uosto.

Manoma, jis čia atplaukė ryšium su pranešimais, kad du Vokietijos prekybiniai laivai ruošiasi išplaukti iš Tampico.

Šitie laivai yra Indarwald ir Orinoco. Jie rado prieglaudą Tampico uoste nuo karo pradžios. Bet paskutiniuoju laiku vienas jų tapo numalevotas pilka maleva, o kitas pasiėmė daug anglių ir provijanto. Pasklido gandas, kad jie ruošiasi plaukti į Vokietiją.

Britai suėmė nacių prekybinį laivą

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Arti Puerto Rico Britanijos karo laivas suėmė nacių prekybinį laivą Hanover, 5,600 tonų. Tai įvyko pereitą ketvirtadienį.

Britanija įveda porcijas jautienai

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Jau prieš kurį laiką įvestas kiaušinių ir bekono pardavimas porcijomis Britanijoje. Ateinantį pirmadienį prasidės ir jautienos mėsos pardavimas porcijomis.

100 vokiečių jureivių išlaipinta Anglijoje

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Šeštadienį Anglijos uoste išlaipinta daugiau nei šimtas vokiečių jureivių, kuriuos britai suėmė jurose. Tai įgulos vokiečių laivų. Tuos laivus britai paėmė arba patys vokiečiai paskandino.

Paleido 13 Italijos internuotų laivų

LONDONAS, Anglija, kovo 10. — Trylika Italijos laivų, gabenusių anglis iš Vokietijos į Italiją, buvo sulaikyti. Po ilgokų Britanijos ir Italijos atstovų derybų visi sulaikyti laivai paleisti. Tačiau kiti Italijos laivai, kurie dabar yra Belgijos ir Holandijos uostuose ir dar neprikrauti siuntų, turės sugrįžti namo tušti.

ORAS

Chicagai ir apielinkei federalio oro biuras šiai dienai pranašauja:

Debesuota; temperatura mažai pasikeis; saulė teka 6:10 v. r., leidžiasi 5:51 v. v.

Francuzai pritaria J. Valstijų pažiuroms į pokarinę prekybą

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 10. — Prez. Roosevelto pasiuntinys Sumner Welles, būdamas Paryžiuje, įteikė Francuzijos finansų ministeriui Reynaudui memorandumą. Memorandumas aiškina reikalą nuimti prekybos barjerus kai karas pasibaigs.

Ryšium su šituo memorandumu Reynaud pareiškė, kad Francuzijai Jungt. Valstijų proponuojamos sąlygos atrodo priimtinos.

Talkininku laimėjimas — vienintėlis mažų šalių išganymas

PARYŽIUS, Francuzija, kovo 10. — Talkininkai jau keleta savaičių turi paruošę 50,000 kariuomenės Suomijon siųsti. Tačiau švedai ne tik neleidę šitai kariuomenei pasiekti Suomijos per Švediją, bet aktualiai verčią suomius su rusais taikytis — sako Francuzijos atstovai.

Jeigu suomiams teks priimti rusų sąlygos, tai su pavojum susidurs pati Švedija, ir tuomet mažosioms tautoms vienintelė viltis nepriklausomybę ir savistovumą išlaikyti pasiliks tik pilname talkininkų karo laimėjime.

Illinois darbininkai remia prez. Roosevelto kandidaturą

SPRINGFIELD, Ill., kovo 10. — Illinois State Federation of Labor priėmė rezoliuciją, kurioje ragina indorsuoti prez. Roosevelto kandidaturą nominacijai į prezidentus, bet ne Garnerio.

WASHINGTON, D. C., kovo 10. — Karo sekretorius Woodring paskelbė, kad 12 Jungt. Valstijų bombonešių pirmadienį iš Panama Kanalo zonos išskris į Lima miestą, Peru respublikoje.

NACIŲ MINISTERIS ATLANKYS POPIEŽIŲ

RIBBENTROP PALIKS ROMOJE PAAIŠKINIMŲ SUMNER WELLESUI

BERLYNAS, Vokietija, kovo 10. — Vokietijos užsienių reikalų ministeris von Ribbentrop išvyko Romon. Vyriausias jo kelionės tikslas esąs ne Suomijos ir Rusijos taikos klausimais pasitarti, bet palikti pas Mussolini Vokietijos taikos su talkininkais sąlygas. Esą, kai Welles lankėsi Berlyne, tai kai kurie punktai paliko neišaiškinti, o kiti pasikalbėjimuose visai nepaliesti.

Dabar, kai Welles sugrįš į Romą po pasikalbėjimų Paryžiuje ir Londone, Mussolinis įteiks jam Ribbentropo paliktas sąlygas.

Kitas dalykas. Pirmadienį von Ribbentrop atlankys popiežių. Tai busiąs pirmas augšto nacių atstovo vizitas katalikų bažnyčios galvai. Berlyne kalbama, kad paskutiniuoju laiku Vatikano ir nacių santykiai žymiai pagerėję. Dagi laukiama nacių ir Vatikano pakto.

HITLERIS PAAUKOSIĄS GYVYBĘ KARUI LAIMĖTI

BERLYNAS, Vokietija, kovo 10. — Ketvirtadienį kalbėjo Hitleris. Pasakė, kad, talkininkams atmetus pakartotinus taikos pasiulymus ir dedant pastangas Vokietiją sudraskyti, jo, Hitlerio, vienas ir vyriausias tikslas esąs laimėti karą, laimėti pilną pergalią.

Jis net savo gyvybę paaukosiąs, jeigu bus reikalinga laimėjimui.

[Tai sena ir jau visiems žinoma pasaka.]

Salėje, kurioje Hitleris kalbėjo, buvo karininkai ir grupė sužeistų kareivių. Iš civilių asmenų tedalyvavo tik vienas — Švedijos keliaunininkas Hedin.

Pereitos savaitės pranešimai pasakojo, kad Hedin yra asmeniškas Hitlerio draugas ir Švedijos karaliaus specialus įgaliotinis tartis su naciais Suomijos ir Rusijos taikos derybų niteresuose.

40,000 vokiečių perims bizniavietes Lenkijoje

BERLYNAS, Vokietija, kovo 10. — Naciai siunčia 40,000 vokiečių amatninkų ir biznierių į užkariautos Lenkijos sritis. Vokiečiai paims operuoti mažas dirbtuves, bizniavietes, barzdaskutyklas ir net batams taisyti vietas. Tiems vokiečiams, kurie pasirodys sėkmingai operuoją paimtas bizniavietes, jos bus atiduotos.

Naciai šiuo laiku "valo" Lenkijos knygynus. Išmetamos knygos, kurios atrodo naciams nepalankios. Tokį pat valymą pergyveno praeity ir knygynai pačioje Vokietijoje, o dar anksčiau komunistų Rusijoje.

Vokiečiai laimėję mušį ore

BERLYNAS, Vokietija, kovo 10. — Vokietijos komunikatas sekmadienį sako, kad įvyko septynių nacių ir dešimties francuzų karo lėktuvų mušis vakarų fronto zonoje. Vienas francuzų lėktuvas nušautas.

Ribbentrop turėjo pasitarimą su Mussoliniu

ROMA, Italija, kovo 10. — Vokietijos užsienių reikalų ministeris von Ribbentrop atvyko Romon sekmadienį. Jį pasitiko Italijos užsienių reikalų ministeris Čiano ir Vokietijos ambasadorius Mackensen.

Nepraėjo nė valanda laiko, kai jau įvyko Ribbentropo ir Mussolinio pasikalbėjimas.

Japonai pasiekę užkariavimo ribas Kinijoje

SHANGHAI, Kinija, kovo 10. — Neutralių karo stebėtojų manymu, japonų užkariavimai Kinijoj pasiekė galą. Kitaip tariant, japonai jau nebestengia užkariauti daugiau kinų teritorijos. Faktinai numatoma, jiems teksią pasitraukti iš kai kurių jau užkariautų apygardų.

Ir šitą pasitraukimą nulems ne mušiai Kinijoj, bet ekonominė padėtis pačioje Japonijoje. Tai nereiškia, kad Japonijos ekonominis gyvenimas butų sugriuvęs. Tai reiškia, kad toliau kariauti Japonijai darosi vis sunkiau.

Tenka karui mokėti žmonių gyvybe, turtu, prastesniais gyvenimo standartais. Todėl jiems bus geriau pasitraukti ir sustiprinti jau turimas pozicijas.

PILDOM INCOME TAX BLANKAS

KASDIEN NUO 8 V. RYTO IKI 8 VAL. VAKARO.

"NAUJIENOS"
1739 SO. HALSTED ST.

ŠLIUPTARNIAI

Istorinis romanas iš Amerikos lietuvių gyvenimo tais laikais, kada labai aštri kova ėjo tarp laisvamanių ("šliuptarnių") ir katalikų ("kryžiokų").

Šitą tiesos ir Rovos romaną skiriu dr. Jonui Šliupui

AL. MARGERIS

(Tęsinys)

—Nepripažįsti! Tai kokią gi tamsta pripažįsti?

—Mano siela, Rokai, yra mano sąmonė, mano budas, mano protas. Meilė; ryžtingumas; tikslas; viltis; dorovingumas; kilnios, visai žmonijai naudingos idėjos; nuolatinės pastangos pirmyn žengti; išmintis, — štai, Rokai, kas sudaro mano sielą. Ir mano siela yra mirtina, kaip ir visi gyvi daiktai; vadinasi, jos gyvybės laikas yra aprėžtas, neamžinas. Mirs mano kunas, sustos gyvybės versmė, užges sąmonė, o su ja kartu ir visi reiškiniai, kurie sudaro sielą, kurie duoda jai galimumų pasirodyti, kaipo tokiai. Tai panašiai, Rokai, kaip lempa kad užgęsta, kada visas aliejus joje išdega, o jos šviesa išnyksta. Kol aliejus dega, mat, darosi labai nuostabios cheminės permainos, gamindamos šviesą, kai tik sustoja degęs, šviesa dingsta. Taip ir su musų kunu. Kol maistas jame dega ir gyvybės ratai sukasi, darosi, galima, sakyti nuostabių nuostabiausios cheminės permainos, juo labiau, žinoma, galvos smegenyse, jų žievėje, iš kur ir plaukia sąmonės, budo ir proto šviesa, vienu žodžiu tariant, sielos šviesa. Ir tik iš tos šviesos tepažįstame mes sielą ir save...

—Tai ne dvasia yra tamstos siela, kuri žengia po mirties į dangų arba — neduok dieve! — pragarą! — labai nustebęs klausė Rokas.

—Eik, jau eik, Rokai, su tomis savo dvasiomis. Dvasios yra žmonių pramanytos — pramanytos lygiai taip, kaip yra pramanyti visokie žynia, raganiai, burtininkai, vaiduokliai, drakonai, slibinai, aitvarai, kalbėti ir į šikhosparnius pasiversti galį vilkai, velniai, kerėtojai, šmėklos, nugrimzdę dvarai ir kitokie stebuklingi sutvėrimai, tai yra, iš nieko žmonių vaizduotėje sudaryti niekai. Trumpai tariant, iš nieko yra padarytas niekas, kurio reikšmė ir vertė yra lygi niekui.

—Tai ne dievas sutvėrė dušią? — klausė Rokas, o jo burna plačiai prasivėrė.

—Žinoma, kad ne. Ją sutvėrė, arba pramanė patys žmonės. Ir sutvėrė, Rokai, iš savo šešėlių, sapnų ir mirštančių žmonių kvapo, kuris išeina mirštančiam žmogui su garsu psssss. Juk tada žmonės nežinojo, nei ką jų šešėlis reiškia, nei kaip jis pasidaro, nei kodėl pasidaro. O to nežinodami, pradėjo spėlioti, tikėti, jog tai turi buti "kas nors", kas gali iš jų kuno išeiti, išsikišti ir vėl sugrįžti, įsitraukti. Bet to "kas nors" neapčiuopsi, nenutversi, nepasversi, — taigi, dvasia!

Rokas palenkė savo ausį arčiau Antano.

—Sapnai irgi tų laikų žmones nemažiau veikė ir neišrišamų galvosukių jiems uždavė. Juk ar tai menka minklė tamsiam žmogui per visą naktį visur vaikščioti arba net ir skraidyti, o pabudus rasti save toj pačioj lovoj, kurion teko iš vakaro atsigulti?! Turi but "kas nors", kas išėjo iš kuno, palikdamas jį lovoje? — klausė savęs žmogus. O tas "kas nors" — dvasia! Tai lengviausias atsakymas. Juk pavadinti tą, ko nesupranti, "špuku", nereikia nei mokslo, nei nieko. Taip tamsus žmonės ir darė.

—Pagaliau, žinai, Rokai, kad kiekvienas žmogus miršta. O jam mirštant krutinė pasikelia, burna atsidaro ir išeina kvapas, sukeldamas garsą psssss. Lotynai tatai pavadino spiritus, vadinasi, kvėpuoti, pusti; graikai — psyche, kas reiškia garsą pssss; musų protėviai gi — vėte, kas pareina nuo žodžio vėjas, vėtra, vėtyti, vadinasi, pusti, kvapą išleisti.

—Bet Antanėli, aš ir vėl tavęs klausiu: iš kur tu tokius aukštus mokslus pasėmei, kad net lotyniškai moki; tartum musų prabaščius arba jaunukas, kuris, sako, gerai lotyniškai šnekąs už patį prabaščių?

—Vai, Rokeli, iš tų gilių požemių, iš tų gilių požemių, iš kur mudu anglį semiame, — šyptelėjo Antanas. — A, Rokeli, — kalbėjo jis toliau, — aš tik juokauju. Viską pasisėmiau iš knygų, iš gerų knygų, kurios apšviečia žmogaus — kad ir juodo darbininko! — galvą, tarytumei saulė...

Rokas patraukė pečius, pakraipė galvą ir žiurėjo į Antaną, tarsi kokį žynį, viso pasaulio slaptybes savo rankovėje turintį.

—Taigi, Rokai, žmonės sudvasino, ryškiau tariant, dvasiomis pavertė savo šešėlį, sapnus ir mirštančiųjų paskutinį kvapą. Paskui jie manė, tikėjo, jog viename ir tame pačiame žmoguje gludi kitas žmogus, dvasios pavidalė. Vadinasi, žmogus pasidarė dvigubas, nelyginant nėščia moteriškė... Toliau, tom dvasiom sugalvota visokiausi pavidalai, gabumai ir norai. O kai spėjo atsirasti ir tokių gudragalvių, kurių ambicija lengvai nustelbia sąžinės balsą, tai, aišku, atsirado ir dangus ir pragaras... Reikėjo, mat, pramanyti gražiausią vietą (kaip dangus) lengvatikiams vilioti ir baisiausia (kaip pragaras) baliams bauginti. Ir vis, žinoma, dėl to pinigo... Ir kuris davė kunigams daug pinigų, tuos lėkdino, kaip paukščius, į dangų, kurie — mažai, tuos siuntė, kaip nekrikštytus kudikius, į skaistyklą, žinai, Rokai, "čyščių", o kurie nieko neturėjo, tuos stačia galva grudo į pragarą...

Rokas net balsiai nusijuokė.

—Malai, Rokeli mielas, kaip atsirado dvasių, dangaus ir pragaro biznis, — labai kreivas, suklas, apgaulingas biznis, nes pardavinėjama tas, ko visai nėra ir negali buti.

—Ką reiškia biznis? — klausė Rokas.

—Gešeftą, verslą, spekuliaciją, — atšovė Antanas.

—A, — atsiduso Rokas, — tai iš to musų klebonas prisipirko žemės, pasistatė naujus tvartus ir kluonus, a...

—Tai iš ko, tu manei, Rokai?

Rokas tylėjo, o Antanas pakėlė galvą ir tarė:

—Bet Rokeli! Žiurėk, kur saulė. Toli iš pietų, o mudu darėcia. Ir užsišnekome, sakysiu. Miselė jau laukia ir, gal but, pyksta.

—A, Antanėli, musų šeimininkė perdaug gera pykti, — tarė Rokas, riesdamas pirštais usų.

—Skubėkime. Pietųs atšals. Šita tarpkalnė, tiesiai namo, — rodė ranka Antanas siaurą tarpkalnę, vedančią stačiai į miestelį.

Ir numaršavo juodu, gerokai spausdami kojas.

Antanas, kaip ir visada, buvo susimąstęs ir nesidairė. Jis, tur but, galvojo ir rupinosi, ar sėkmingai pasisekė jam įsėti į Roko galvą gerų sėklų? Ar prigis jos tenai ir vešliai augs? Kokius vaisius duos?...

O Rokas dažnai dirstelėjo į Antano galvą ir sakė sau: "Kokia galva, kokia galva! Kad taip pirmiau, tai tikrai bučiau tikėjęs, kad velnio apsėsta, bet dabar ne, ne! Tai didelė galva, šviesi galva..."

Gerą galą juodu ėjo tylėdami. Paskui Rokas, neiškentęs, pradėjo:

—Ką tu man pasakojai, Antanėli, man viskas nauja, niekad pirmiau negirdėta. Nepyk, Antanėli, bet aš — bet aš netikiu, ką tu sakai... Vistiek — visvis-tiek, Antanėli, aš norėčiau taip daug žinoti, kaip tu žinai, — labai nedrąsiai mikčiojo Rokas.

—Hm... — nusišypsojo Antanas. — Bet tada ir tave kunigai vadins šliuptarniu, kaip dabar mane vadina.

Rokas tylėjo, matyti, sukdamas galvą, ar geriau yra nieko nežinoti ir buti geruose santykiuose su bažnyčia ir kunigais, ar daug žinoti ir buti šliuptarniu? O Antanas tarė:

—A, Rokeli, daug geriau, kad vadina šliuptarniu, negu kad vadintų kryžioku.

(Bus daugiau)

Naujienų-Acme Telephoto

AURORA, ILL. — Kai prakilniųjų metų dieną (vasario 29) moterims buvo suteiktos policijos galia, tai jos labai nemielaširdingai elgėsi su vienguhgiais, pasodindamos juos į kalėjimą.

Sveikata Ligoniams

Knygelė, kuri aprašo apie 350 visokių žolių, medžių, žievių, žiedų ir šaknių su nurodymais delko juos vartoti.

Taipgi yra nurodymai Europos laivynų ir orlaivynų, kurie dabar dalyvauja mušiuose ir kelių toliai ir tt. Tas viskas parodoma spalvuotu žemlapiu. Kaina 35c, 3 setai už $1.

M. ŽUKAITIS
334 DEAN BLVD.
SPENCERPORT, N. Y.

CRANE COAL COMPANY
5332 So. Long Avenue
Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų daug dulkių išimta Perkant 5 tonus ar daugiau $7.65
PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau Tonas $7.75

Sales Tax ekstra.

COPR. 1939, NEEDLECRAFT SERVICE, INC.

MEN'S ACCESSORIES PATTERN 2354

No. 2425—Paveikslas

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2425
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.....

Vardas ir pavardė.....

Adresas.....

Miestas ir valstija.....

BUTKUS
WILLIAM A. POKORNY, UNDERTAKING CO., Inc.
Laisniuotas Patarnavimas Dieną ir Naktį
710 WEST 18th STREET
Tel. CANAL 3161

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.
4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visose Chicagos dalyse

Klausykite musų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su POVILU ŠALTIMIERU.

Laidotuvių Direktoriai

NARIAI Chicagos, Cicero Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir naktį

TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue — Phone Lafayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue — Phone Yards 4908

ANTHONY B. PETKUS
6834 So. Western Ave. — Phone Grovehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero — Phone Cicero 2109

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Avenue — Phone Lafayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street — YARDS 1419

I. J. ŽOLP — Phone Yards 0781
1646 West 46th Street

S. P. MAŽEIKA — Yards 1139
3319 Lituanica Avenue — Yards 1138

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place — Phone Canal 2515
SKYRIUS: 42-44 East 108th Street — Tel. Pullman 1270

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Valandos nuo 10:00 v. r. iki 5 v. popiet Nuo 6 iki 9 vak., Treč. ir Penkt. nuo 12 iki 5 ir 6 iki 9 v. vak. Šeštad. ir Sekm. pagal sutartį

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.
LIETUVIS
Mano 20 metų praktikavimas jusų garantavimas.
Optometrically Akių Specialistas
Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliregystę. Pritaiko teisingai akinius. Visuose atitikimuose egzaminavimas daromas su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivos akys atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Daugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373.

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yards 1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampas Halsted St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį.

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos Nariai.

Ofiso Tel. YARDS 5921
DR. BERTASH
756 West 35th St.
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3 nuo 6:30-8:30
Nedėliomis pagal sutartį.
Rez. 4910 SO. MICHIGAN BLVD.
Tel. Kenwood 5107.

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036.
Residence Tel. BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vakaro
8939 SOUTH CLAREMONT AVE.
Valandos—9—10 A. M.
Nedėlioj pagal sutartį.

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. — Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

Tel. YARDS 3146
VALANDOS: Nuo 11 iki 12, 2 iki 4 ir 7 iki 9.
Pirmadieniais: 2 iki 4 ir 7 iki 9
Šventadieniais: 11 iki 12.
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinius Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

Dr. V. E. SIEDLINSKI
DENTISTAS
Pirm., Trečiadienį, Šeštadienį
4631 So. Ashland Ave.
Tel. YARDS 0994
Antrad., Ketvirtad. Penktadienį
4143 So. Archer Ave.
Tel. LAFAYETTE 3650

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 vak. Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel.: PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2808 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—8 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 6111

Kiti Lietuviai Daktarai

Ofisas Canal 7329 Res. Seeley 0434
Dr. Peter John Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2202 W. Cermak Road
Ofisas atdaras: 2—4 p. p. ir 7—9 vak. ir susitarus.

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
Ofiso valandos: nuo 1—4 ir nuo 7—9 val. vakaro ir pagal sutartį.
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

Dr. Margeris
3325 So. Halsted St.
Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro.
Šventadieniais tik susitarus.
Phone YARDS 7299.

Tel. Office Wentworth 6330
Rez. Hyde Park 3395
Dr. Susanna Slakis
Moterų ir vaikų ligų gydytoja
6900 So. Halsted St.
Valandos—1—4 po pietų. 7—8 vak išskyrus seredomis ir subatomis.

KITATAUČIAI

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaipo patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrikos prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakarą ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai:
Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal
OFISAS
4729 So. Ashland Ave.
2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10—12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.
Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994
Dr. Maurice Kahn
4631 SOUTH ASHLAND AVE.
Ofiso valandos.
Nuo 10 iki 12 dieną, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS
ADVOKATAS
Miesto ofisas—127 N. Dearborn St. Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais—pagal sutartį

A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
7 So. Dearborn St.
Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų Tel.—Hyde Park 3395

Garsinkitės "N-nose"

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

NEPAVYKO GUDRI KOMUNISTŲ POLITIKA NEPRIKLAUSOMYBĖS MINĖJIME

Incidentas New Kensingtone.

NEW KENSINGTON, Pa. — Vasario 25 d. SLA 192 kp., ir LDS 10 kp., bendromis spėkomis buvo surengusios Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių paminėjimą. Slavokų svetainėje buvo surengtos prakalbos ir po prakalbų — kortų lošimas — "card party". Pelnas buvo skiriamas Vilniaus reikalams.

Kalbėtojai buvo pakviesti iš Pittsburgho: SLA vice-prezidentas J. K. Mažukna ir S. Bakašinskas, LDS 10 kp. darbuotojas. Prakalbų vedėjas buvo Stajas. Pirmuoju kalbėtoju buvo perstatytas S. Bakanas, kuris trumpoje savo kalboje aiškia's bruožais apibudino Lietuvos vargus dėl pasaulinio karo ir dėl Vilniaus atgavimo, ir priminė, kad dabartiniu laiku Lietuvai labai reikalinga finansinė parama. Taip pat kalbėtojas pažymėjo faktą, kad delei pasaulinio karo Lietuvai irgi grėsia pavojus prarasti nepriklausomybę, pareikšdamas, kad tiek Amerikos lietuviams, tiek Lietuvos lietuviams yra reikalinga vienybė daugiau negu kada pirmiau. Bakanas visai nelietė musų partijų.

Antruoju kalbėtoju buvo J. K. Mažukna. Jisai kalbėjo ilgiau, ir savo kalboje pasmerkė diktaturas, diktatorius ir gana tikslai apibudino Rusijos-Lietuvos pasirašytą sutartį ir ką ta sutartis Lietuvai reiškia. Jis priminė tą faktą, kad Suomijoj buvo daugiau demokratijos negu Lietuvoje, bet Rusija su Lietuva pasirašė sutartį, o prieš Suomiją kariauja. Tai reiškia, kad Rusija nekovoja už demokratiją. Jei kas mano, kad Rusija kovoja už demokratiją, tai tie klysta — kalbėtojas sakė.

Pabaigus Mažuknai kalbėti, prakalbų vedėjas pareiškė, kad dabar bus rezoliucijos skaitymas ir paskui bus leista publikai nubalsuoti ar rezoliuciją priimti ar atmesti.

Rezoliucijos Skaitymas.

Pasak prakalbų pirmininko, toji rezoliucija buvus priimta prakalbų rengimo komisijos.

Pakviečia vieną turbut komisijos narį skaityti rezoliuciją ir mes klausome kas čia bus per rezoliucija.

Pradžioje rezoliucija skamba labai gražiai suredaguota, su numeruotais punktais nuo pirmo iki šešto. Matomai, šioji rezoliucija buvo iškepta Brooklyne ar kur kitur.

Pirmas rezoliucijos punktas reikalauja Lietuvoje spaudos ir susirinkimų laisvės; antras reikalauja demokratiškų rinkimų Lietuvoje, paskui paliuosavimo politinių kalinių ir taip toliau vis gražiai ir ideališkai. O jau šeštame siuloma susirinkimui užgirti Lietuvos valdžia už pasirašymą su Sovietų Rusija draugiškos apsigynimo sutarties. Iš rezoliucijos tono buvo matoma, kad rezoliucijos autoriams buvo svarbiausias dalykas gauti užgyrimą Rusijos-Lietuvos pasirašytos sutarties, o kiti punktai kur kalbama apie demokratiją, apie spaudos laisvę, tai tik taip sau buvo dėl pagražinimo.

Diskusijos ir Rezoliucija Atmetama.

Pabaigus rezoliuciją skaityti, pirmininkas klausia ar kas turi ką sakyti apie rezoliuciją. Pirmiausia balso pasiprašo S. Bakanas. Jisai, kaipo šio susirinkimo kalbėtojas, visai nieko nežinojo apie jokią rezoliuciją ir jisai su užgyrimu ar pagyrimu Lietuvos valdžios dėl pasirašytos sutarties su Rusija nesutinkąs, nes jei Lietuva nebutų priėmus Rusijos padiktuotos sutarties sąlygų, tai ir Lietuva butų sulaukus Suomijos likimo.

Pasiprašo balsą Povilaitis, L. D. S. 10 kp. darbuotojas. Giria Lietuvos-Rusijos sutartį, girdi, jei Lietuva nebutų pasirašius tos sutarties, tai Lietuvą butų pasiėmęs Hitleris, o dabar Rusijos kariuomenė Lietuvoje saugoja Lietuvos nepriklausomybę. Ir kaip tik sutartis buvus pasirašyta, tai tuojau ir pačioje Lietuvoje geriau pasidarė. Ten darbininkai daugiau darbų turi ir daugiau uždirba — tvirtino diskusantas, patardamas publikai balsuoti už rezoliuciją.

Prašoma ir daugiau balsų, bet pirmininkas patarė baigti diskusijas ir eiti prie balsavimo. Balsuojama ir didžiuma balsų rezoliucija atmetama.

Tuomi ir užsibaigė visas dalykas.

Nebuvo Kuomi Pasigirti.

Na, o jei rezoliucija but buvus priimta, tai nėra mažiausios abejonės, kad musų komunistai butų pasigyrę per savo laikraščius su New Kensingtono laimėjimu ir pas laikraščių skaitytojus butų susidarius klaidinga nuomonė, kad Mažukna ir Bakanas tikrai kalbėjo už užkyrimą Lietuvos-Rusijos pasirašytos sutarties. O tikrenybėje, tai nei Mažukna nei Bakanas visai nieko nežinojo, kad yra pakepta tokia rezoliucija. Ne visi nei prakalbų rengimo komisijos nariai žinojo arba turėjo supratimą apie rezoliucijos tikslą.

Sunku suprasti kuriems galams komunistai bruka tas užgyrimo rezoliucijas, juk niekas prieš tą sutartį neprotestuoja. Kam tie užgyrimai reikalingi?

—Korespondentas

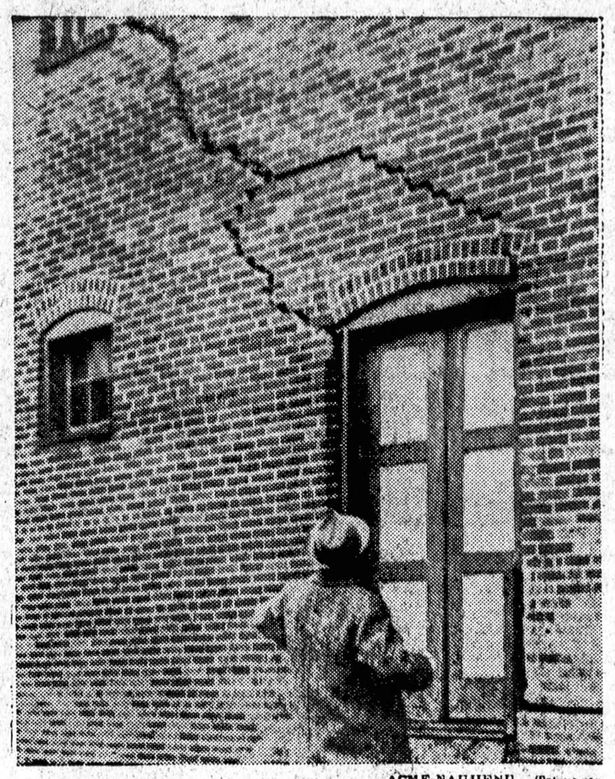

ACME-NAUJIENŲ Telephoto

SHENANDOAH, PA. — Rezidencinėje ir biznio miesto dalyse po didelės liuties 16 kvartalų įdubo 20 colių toje vietoje, kur seniau buvo kasykla.

Lietuvių Ukis Imasi Didelio Darbo

Lithuanian Country Club).

Lietuvių Ukio organizacija dar yra jauna, bet siekiasi prie didelio darbo ir sekmingai veikia.

Lietuvių Ukio įkurimas tai sumanymas darbštesniųjų musų biznierių. Jie nutarė bendromis jėgomis nupirkti gražioje vietoje ukį ir įrengti ne tik gerą ietą pasilinksminimams, bet ir poilsiui vasaros metu tyram ore. Darbas buvo pradėtas organizuotai ir tvarkiai: sukurta ir inkorporuota draugija, kuri angliškai vadinasi Lithuanian Country Club.

Per keletą metų buvo tvarkomasi čarterio pagrindais, buvo nupirkta gražus ukis ir įrengta graži pasilinksminimo vieta piknikams ir išvažiavimas.

Šiomis dienomis Lietuvių Ukio organizacija pasigamino naują konstituciją ir jos patvarkymu Lietuvių Ukio nariais galės buti visi kas tik užsimokės $25, reiškia, vieną šėrą nupirks.

Balsavimuose visi nariai turės po lygų balsą, nežiurint kas kiek šėrų turi.

Manoma padaryti vajų naujų narių gavimui ir ruošiamasi prie naujų ir gražių patalpų pastatymo.

Ukio valdyba šiais metais susideda iš: pirm. C. K. Pikelio; vice-pirm. Vinco Kriaužlio; užrašų raštininko J. Naujoko; turtų rašt. Antano Katiliaus, ir iždininko — P. Stulginsko. Visi darbštus ir patyrę darbuotojai.

—Koresp.

Bendras Draugijų Darbas Lietuvių Kambario Naudai

Rengia Teatrą ir Koncertą Gegužės 5.

PITTSBURGH, Pa. — Kovo 6 d., Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje įvyko žymesnių Pittsburgho Draugijų atstovų susirinkimas, kur buvo tartasi apie bendrą parengimą Lietuvių Kambario naudai, Pittsburgho Universitete. Susirinkime dalyvavo sekamų draugijų įgaliotiniai: Lietuvių Piliečių Draugijos, Lietuvių Mokslo Draugijos, SLA 40 kp., Lietuvių Vaizbos Buto, ir Lietuvių Ukio.

Buvo nutarta gegužės 5 d. Lietuvių Piliečių svetainėje surengti teatrą ir koncertą. Vakaro programą apsiėmė išpildyti Pittsburgho jaunieji lietuviai ir yra tikimasi, kad jie tinkamai prisirengs prie gegužės 5 dienos.

Todėl, Pittsburgho ir apylinkės lietuviai turėtų skaitlingai atsilankyti į virš minėtą parengimą, nes visas pelnas yra skiriamas kambario naudai.

O visas pelnas skiriamas Lietuvių Kambario naudai reiškia ne gryną pelną, bet visas įplaukas, ir štai kokiu budu: Pittsburgho jaunieji lietuviai pildys programą be jokio atlyginimo, Lietuvių Piliečių Draugija duoda nemokamai savo svetainę; garsinimai, tikietai ir kiti dalykai bus be jokio atlyginimo sudovanoti. Reiškia, visi prisideda prie šio prakilnaus darbo, tad nėra mažiausios abejonės, kad ir Pittsburgho publika irgi atliks savo pareigas skaitlingu atsilankymu.

—Reporteris

IŠ DRAUGIJŲ VEIKIMO

SLA. 104 Kuopa Minės 10 Metų Sukaktuves.

S. S. PITTSBURGH, Pa. — Vietinė SLA. 104 kp. ruošiasi prie savo 10 metų sukaktuvių bankieto, kuris yra rengiamas balandžio 14 d., Lietuvių Piliečių Draugijos svetainėje, 1723 Jane St., S. S. Pittsburgh, Pa. Bankietas bus su tam tikru programu ir kalbomis. Bus ne tik gražiai pasilinksminta, bet prisiminta tas dešimts metų laikotarpis, kurį šios kuopos darbuotojams teko pergyventi ir su visokiais sunkumais susidurti iki kuopa užkovojo sau tinkamą vietą šioje didžiulėje lietuvių kolonijoje.

Kaip visiems naujakuriams gyvenimo keliai nėra rožėmis iškloti, taip ir SLA 104 kuopai įsikurus South sidės dalyje dirva buvo neperpalankiausia. Reikėjo prie apleistų dirvonų SLA naudai sunkiai padirbėti. Mat, šioji dalis musų Pittsburgho buvo skaitoma katalikų tvirtove per daugelį metų, ir SLA kuopa suorganizuoti niekad nebuvo bandoma bent mano atminime, per kokius 25 metus. Laisvesni šios kolonijos lietuviai norėdami įstoti į SLA eidavo skersai upę į Soho dalį ir rašydavosi prie 40 kuopos. Dabar dauguma southsaidiečių persikelia į vietinę 104 kuopą ir šioje kuopoje kas kartą darosi vis didesnis ir didesnis SLA veikimas.

Apie pergyventus SLA kp. sunkumus, nepasisekimus ir kas buvo kaltas dėl kai kurių trubelių, kuriuos jauna kuopa turėjo nukentėti čionai nėra reikalo nei minėti, nes tame nėra nieko pamokinančio. Tačiau bus neprošalį skaitytojus supažindinti su tais kuopos darbuotojais, kurie visados buvo organizacijos sargyboje ir yra padėję daug pastangų, kad 104 kuopa iškovotų sau tinkamą vietą šioje didžiulėje lietuvių kolonijoje.

Suminėti visus kuopos darbuotojus, kurie savo darbais SLA yra užsitarnavę pagarbos, butų sunku, neturint po ranka narių sąrašo. Pasitenkinsiu bent paminėjimu tų vardų, kuriuos geriausia žinau iš atminties. Pirmiausia, reikia prisiminti velionį Vincą Burdulį, kuris šiai kuopai labai daug pasidarbavo tais sunkiaisiais laikais. Jei ne ta negailestinga mirtis, kuri išplėšė iš musų tarpo jauną ir darbštų darbuotoją, tai jisai butų daug daugiau pasidarbavęs.

Prie progos noriu pažymėti, kad buvo tokių laikotarpių, kad jei ne Burdulio pastangos, tai gal but šioji kuopa butų ir pakrikus. Žinoma, Burdulis turėjo nuoširdžių bendradarbių, kurie jam gelbėjo ir su juo kooperavo, kaip tai: Albina Brazauskienė, kuri kuopos iždininkės pareigas eina nuo pat kuopos įsikurimo iki šiai dienai. Ji tikrai yra nuoširdi kuopos darbuotoja. Vėlesniais laikais atsikėlė į šią kuopą iš 40 kp. Antanas Žemaitis, kuris užima velionio Burdulio vietą kaipo sekretorius ir organizatorius. Turbut neapsiriksiu pasakęs, kad Antanas Žemaitis SLA darbe pilnai prilygsta Burduliui. Tai yra nuoširdus ir atsidavęs organizacijos darbuotojas.

Paskui negalima praleisti nepaminėjus buvusio kuopos pirmininko, kuris per eilę metų nuoširdžiai ir ištikimai tarnavo, ir dabar jokiam darbe neatsilieka. Tai yra Ignas Lazauskas. Dabartinis kuopos pirmininkas F. Radžeris sumaniai ir išmintingai eina savo pareigas, o panelė Agnes Kuizinaitė yra iždo globėja ir kuopos korespondentė. Yra ir daug kitų, kurie dirba organizacijos gerovei.

Baigdamas, turiu pasakyti, kad 104 kp. susirinkimai yra tikrai draugiški ir malonus, be jokių partyviškų ar ypatiškų užsivarinėjimų, todėl yra viltis, kad trumpoje ateityje šioji kuopa bus viena iš didžiųjų kuopų Pittsburghe.

S. B.

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOSE"

PETER SUDENT
Atidarė naują vietą ir
PIKNIKAMS DARŽĄ
Gražus tavernas, patogus privažiavimas, graži vieta piknikams.
6609 W. 111th St., Worth, Ill.

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:30 v. ryto iki 9:15 vakaro.
Išgirsit vėliausias žinias, muziką ir kitus įdomius pranešimus.

SAPNAVAI?

NENUSIMINK!
NUSIPIRK
SAPNININKĄ
—SAVO SAPNĄ SUŽINOSI
Sapnininką su Mitologija, Papročiais, Prietarais ir Patarmėmis galite gauti už $1.00. Per paštą siunčiant kainuoja $1.10
NAUJIENOSE
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Laikyk Pinigus
SAUGIOJ ISTAIGOJ
JEI SPAUDŽIA reikalai... jei reikia pinigų ... ar manai pirkti namus, ar senus pataisyti, visuomet ateik pasitarti. Jei turi pinigų ir nori kitiems padėti, atnešk pasidėk... čia apsauga tikra ir dar nuošimtis geras. Dabar Naujienų Spulka moka 3½% palukanų. Jaunuoli!... tavo tėvai vargus vargdami sudėjo turtus, davė tau mokslą, nes jie žinojo kaip reikia taupyti. Pradėk sau taupomąją sąskaitą dar šiandien NAUJIENŲ SPULKOJ.
UŽTIKRINK SAVO INDĖLIAMS TIKRĄ APSAUGĄ IR PELNĄ.
ČIA VISŲ INDĖLIAI APDRAUSTI IKI $5,000.00
LITHUANIAN BUILDING,
LOAN AND SAVINGS ASSOCIATION
1739 SOUTH HALSTED STREET
Telefonas, CANAL 8500

AKINIAI Visokios MADOS
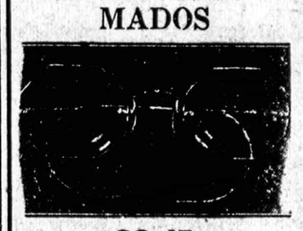
$2.45
už ritaikyti akims su pilna garantija. Ekzaminavimas akių veltui. Sulaužytą lensą padaome už $1.00. Nauji tempeliai 50c. Adjustinimas akinių veltui
Dr. Karolis Nurkat-Nurkaitis randasi didžiulėje Joseph F. Budriko krautuvėj kožną dieną ir nedėlioj iki 4 val. popiet.
Joseph F. Budrik
Furniture House
3409-11 SO. HALSTED ST.
Tel. Yards 2151

MADOS

No. 4404—Vasarinė suknelė Sukirptos mieros 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46 ir 48 colių per krutinę.

Norint gauti vieną ar daugiau virš nurodytų pavyzdžių prašome iškirpti paduotą blankutę arba priduoti pavyzdžio numerį pažymėti mierą ir aiškiai parašyti savo vardą pavardę ir adresą. Kiekvieno pavyzdžio kaina 15 centų. Galite pasiųsti pinigus arba pašto ženkleliais kartu su užsakymu. Laiškus reikia adresuoti: Naujienos Pattern Dept., 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdedu 15 centų ir prašau atsiųsti man pavyzdį No._____
Mieros _____ per krutinę
_____
(Vardas ir pavardė)
_____
(Adresas)
_____
(Miestas ir valstija)

NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co. Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500

Subscription Rates:
$5.00 per year in Canada
$5.00 per year outside of Chicago
$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter March 7th 1914 at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu
Metams ... $8.00
Pusei metų ... 4.00
Trims mėnesiams ... 2.00
Dviem mėnesiams ... 1.50
Vienam mėnesiui ... .75
Chicagoj per išsiuntinėtojus:
Viena kopija ... 3c
Savaitei ... 18c
Mėnesiui ... 75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoj, paštu: (Atpiginta):
Metams ... $5.00
Pusei metų ... 2.75
Trims mėnesiams ... 1.50
Dviem mėnesiams ... 1.00
Vienam mėnesiui ... .75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:
Metams ... $8.00
Pusei metų ... 4.00
Trims mėnesiams ... 2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Santykiai su Europa

Nežiurint į imigracijos suvaržymą, išeivių skaičius Jungtinėse Valstijose vis dar tebėra labai didelis. Apytikriai apskaičuojama, jog Amerikoje gyvena 14,200,000 kitur gimusių žmonių. Skaičius gyventojų, kurių abu arba vienas kuris tėvų nėra Amerikoje gimę, siekia 25,-300,000.

Pereitą savaitę prekybos biuras paskelbė davinius, kurie vaizduoja išeivių santykius su savo tėvų žeme. Pasirodo, kad per pereitus metus išeiviai pasiuntė savo giminėms į užsienį $137,000,000. Užsienyje gyveną amerikiečiai atsiuntė į Jungtines Valstijas tik $35,000,000.

Daugiausia pinigų pasiuntė kiniečiai. Nors Amerikoje jų priskaitoma tik 75,000, bet jie įstengė pasiųsti į Kiniją $35,000,000. Antra vieta tenka italams, kurie per pereitus metus pasiuntė į savo tėvynę $25,000,000.

Jei siunčiami pinigai yra rodyklė tų santykių, kuriuos palaiko išeiviai su savo tėvyne, tai tenka pasakyti, jog italai labai atšalo nuo savo tėvynės: 1919 m. jie pasiuntė $200,000,000.

Biuro paskelbtais daviniais, per pereitus metus graikai pasiuntė $20,000,000; lenkai — $12,000,000; airiai — $11,000,000; japonai — $7,000,000; vokiečiai — $5,000,000; švedai — $4,000,000; čekoslovakai — $2,500,-000; norvegai — $2,000,000; suomiai — $2,000,000, ir austrai — $1,000,000.

Farmerių buklė

Šiomis dienomis Jungtinių Valstijų cenzo biuras išleido pamfletą, kuris vaizduoja farmerių buklę.

Nežiurint į paskutinių dvidešimt metų visokias negeroves, sako kalbamas pamfletas, farmerių gyvenimo lygis vis dėlto žymiai pakilo. Šiandien, 1,000,000 farmų naudojasi elektra. Vadinasi, jos yra elektrizuotos. Du milijonai farmerių turi telefonus. Voniomis naudojasi vienas milijonas farmų.

Tačiau farmeriai turi priežasties ir nusiskųsti. Maėių pakitėjimas labai skaudžiai užgavo medvilnės augintojus. Biuras apskaičiuoja, kad jeigu Amerikos moterys dėvėtų ilgesnius sijonus, tai per metus butų suvartojama 1,000,000 pundų ("bales") medvilnės daugiau, negu dabar.

Pakitėjus žmonių dietai irgi skaudžiai užgavo farmerius. Pavyzdžiui, 1890 m. ir ankščiau kiekvienas Amerikos gyventojas per metus suvartodavo 117 svarus kukuruzų. Dabar kukuruzų suvartojimas per metus nukrito iki 21 svaro!

Ko gali Amerikos farmeriai tikėtis ateityje?

Biuras įspėja, kad jie nedėtų daug vilčių karui. Kariaujančios valstybės šį kartą vargu pirks daug maisto produktų iš Amerikos, kadangi joms pinigai yra labiau reikalingi ginklams ir amunicijai.

Technologiškas nedarbas

Prieš kiek laiko prezidentas Rooseveltas savo kalboje pažymėjo tą faktą, jog viena iš svarbesnių nedarbo priežasčių yra didelė pažanga technologijoje. Naujai išrandamos darbo taupymo mašinos išstumia lauk darbininkus. Dažnai viena mašina gali atlikti kelių, keliolikos ar net kelių dešimčių darbininkų darbą. Kai tokia darbo taupymo mašina yra vienoje ar kitoje pramonėje įvedama, tai aišku, jog didelis skaičius darbininkų netenka darbo.

Dr. Karl T. Compton, Massachusetts technologijos instituto prezidentas, mokslininkų suvažiavime pasiryžo įrodyti, jog prezidentas Rooseveltas klysta manydamas, jog naujų darbo taupymo mašinų išradimas prisideda prie nedarbo padidinimo. Dr. Campton teigia, jog kiekvienas naujas išradimas sukuria daug naujų darbų. Tarsime, automobilio išradimas sukurė darbą apie 5,000,-000 žmonių. Tiesa, kad tuo pačiu laiku tam tikras skaičius žmonių neteko darbo. Tačiau naujų darbų atsirado nepalyginti daugiau, negu jų buvo pirma.

Tas argumentas vienok tik iš dalies tėra teisingas. Kad nauji išradimai sukuria naujus darbus, tai tiesa. Bet statistikos duomenys rodo, jog samdomų darbininkų atžvilgiu tas balansas yra neigiamas. Tiksliau sakant, naujos darbo taupymo mašinos pašalina iš pramonės daugiau darbininkų, negu sukuria naujų darbų. Štai kad ir pereitais metais visokių dirbinių Amerikoje buvo pagaminta net daugiau, kaip 1929 m., o tuo tarpu pramonėje dirbančių darbininkų skaičius buvo vienu milijonu mažesnis, negu 1929 m.

Štai kitas labai ryškus faktas: Amerikos cigarų pramonė 1921 m. samdė 112,000 darbininkų. Bet jau 1935 m. tų darbininkų skaičius nukrito iki 56,000. Kodėl taip įvyko? Nejaugi paklausa cigarams sumažėjo?

Nieko panašaus. Faktiškai cigarų pradėta daugiau gaminti, bet dėl įvedimo naujų mašinų samdomų darbininkų skaičius sumažėjo.

Tas pat atsitiko ir daugelyje kitų pramonių. O tai aiškiai rodo, jog mašinos, bendrai imant, siaurina darbininkų samdą pramonėje, o ne didina ją. Tad ir technologijos pažanga bent šiuo laiku sudaro rimtą problemą ryšium su nedarbu.

APŽVALGA

SOVIETŲ RUSIJA IR PABALTIJO VALSTYBĖS

Pastaruoju laiku SSSR labai susirupino Pabaltijo valstybių likimu. Nežiurint to, kad su visomis tomis valstybėmis Maskva buvo seniau padariusi sutartis, bet štai staiga jos viena po kitos liko pakviestos iš naujo sudaryti daug glaudesnius ryšius su SSSR. Stalinas "tėviškai" pasižadėjo globoti tas valstybes ir "saugoti" jas nuo visokių priešų.

Pirmiausia buvo pakviesta "atsirašymui" buvusios ir sudarymui naujos sutarties mažiukė Estija. Kai toji bandė nuo "tėviškos" Stalino globos kratytis, tai tuoj prasidėjo baisųs dalykai: Estija ėmė "provokuoti" sovietų Rusiją. Kažkokie misteriški bolševikų laivai buvo Estijos pakraščiuose "skandinami". Maskva visai nedviprasmiai įspėjo Estiją, kad ji tos "provokacijos" netoleruos ir griebsis atatinkamų žygių.

Tas "draugiškas" Maskvos tonas įtikino Estijos vyriausybę, kad bus geriau priimti Maskvos reikalavimus geruoju, negu susilaukti raudonosios armijos įsiveržimo. Ir įvyko tikras stebuklas: kai tik Estija sutiko priimti Maskvos protektoratą (įsileisti raudonarmiečių įgulas, leisti rusams steigti skraidyklų bazes, etc.), tuoj nutilo kalbos apie laivų skandinimą. Dar ir šiandien tebėra paslaptis, kokie tie buvo misteriški rusų laivai, kurie Estijos pakraščiuose buvo paskandinti.

Po tokio "draugiško" likvidavimo nesusipratimų su Estija, žinoma, Latvija ir Lietuva pasidarė labai sukalbamos. Jos šiek tiek derėjosi, bet sutiko "atsirašyti" nuo seniau padarytų sutarčių, o priimti Maskvos padiktuotą paktą. Tokiu budu trijose Pabaltijo valstybėse liko įsteigtas SSSR protektoratas.

Suomija pasipriešino tai "tėviškai" Stalino globai ir padarinyje susilaukė karo.

Bandykime dabar įvertinti paskutinių kelių mėnesių įvykius istorijos šviesoje.

Pirmiausia tenka pasakyti, jog SSSR dabartinė dinamiška politika Pabaltijo atžvilgiu visai nėra nauja. Per devynis šimtmečius Rusija bandė prie juros prieiti. Dar 1030 m. caras Jaroslavas buvo pasiryžęs Baltiko juros krantus užvaldyti. Tačiau atkaklus latvių genčių pasipriešinimas užkirto jam kelią.

Viduramžiams besibaigiant, Rusija pasidarė labiau vieninga ir pajėgi. Jai pasisekė sulaikyti mongolų įsiveržimą ir žymiai praplėsti savo sienas. Vienok išėjimas į jurą vis dar tebevuvo užkirstas.

Štai 1492 m. Rusija pastato milžinišką Ivangorodo tvirtovę, kuri dominuoja Narvos įlanką. Tai buvo pirmas žingsnis juros link. Vadinamasis Jonas Baisusis (Ivan Groznyj) tada ir vėl pasiryžo užvaldyti juros krantus ir suteikti savo pavaldiniams "tą civilizaciją, kuria naudojosi vakarų Europos valstybės ir kurios dėka jie buvo galingi."

Kaip tik tuo laiku vokiečiams teko vesti kovą vakaruose. Vadinasi, jų rankos buvo surištos. Tąja proga pasinaudojo Jonas Baisusis ir pareikalavo sau visokių lengvatų Pabaltijo kraštuose. Kadangi teutonų ordenas nebuvo pajėgus atsispirti, tai buvo priverstas caro reikalavimus patenkinti. Tai dar labiau padilgino rusų apetitą: jie įsiveržė į Pabaltijo žemes ir užgrobė Narvą. Tačiau įsimaišė švedai ir, susijungę su lenkais, rusus vėl nuo juros atstumė.

Ir vėl per šimtmetį rusų valstybė merdėjo, neturėdama tinkamo susisiekimo su vakarų Europa. Pagaliau sostą užima dinamiškas caras, kuris yra žinomas kaipo Petras Didysis. Pačioje savo viešpatavimo pradžioje (1700 m.) jis pasiryžo užimti Narvą. Vienok jo tas žygis buvo nesėkmingas: švedai jo armiją sutriuškino. Dviem metam praslinkus jis ir vėl pradėjo žygiavimą į jurą. Ir šį kartą pasėkos buvo daug geresnės: jis užėmė daug miestų ir miestelių ir pagaliau prie Neva upės žiočių pradėjo statyti St. Peterburgą, kuris dabar yra žinomas kaipo Leningradas. Tai buvo pirmas rusų uostas. Tuo budu, pasak caro Petro, langas į Europą buvo iškirstas. Netrukus (butent, 1710 m.) ir visos Pabaltijo valstybės atiteko Rusijai.

Nuo Petro Didžiojo prasidėjo rusų įsigalėjimas Pabaltijo kraštuose. 1780 m. Švedija, Danija ir Prusija davė Rusijai pasižadėjimą, kad jokie svetimų valstybių karo laivai nebus įleidžiami į Baltiko jurą. Tas pasižadėjimas 1857 m. liko neutralizuotas, ir nuo tada vėl prasidėjo varžybos dėl Baltiko juros kontrolės.

Carų valdoma Rusija stengėsi Baltiką kontroliuoti grynai imperialistiniais sumetimais: ji plėtė savo sienas, grobė svetimas žemes ir todėl jura jai buvo butinai reikalinga.

Dabar pasikeitė valdovai, bet Baltiko juros atžvilgiu politika pasiliko ta pati. Tiesa, pradžioje bolševikai į Pabaltijo kraštus žiurėjo pro pirštus. Mat, jie tikėjosi pasaulio revoliucijos, todėl į mažmožius nekreipė dėmesio. Bet juo labiau ėmė aiškėti, jog su pasauline revoliucija dar teks palaukti, juo agresyviškesni darėsi bolševikai Pabaltijo valstybių atžvilgiu. Štai 1920 m. jie jėgos pagalba buvo pasimoję užvaldyti Estiją, Latviją ir Lietuvą. Tačiau jiems tatai nepasisekė. Tąsyk jie sumanė kitą budą, butent, "sprogdinti" tas valstybes iš vidaus. Kitais žodžiais sakant, savo agentų pagalba organizuoti bolševikiškus perversmus. Neturėjo nė čia pasisekimo: bolševikų suorganizuotas pučas Estijoje, kaip anglai sako, buvo visiškas "flop".

Po to Maskva aprimo. Pabaltijo valstybės per kai kurį laiką turėjo progos laisviau atsidusti. Jos jau buvo pradėjusios tikėti, jog bolševikų valdoma Rusija iš tiesų atsižadėjo carų imperialistinės politikos.

Tam džiaugsmui padarė galą prasidėjęs Europoje karas. Vos tik Maskva pajuto, kad ji gali laisvai šeimininkauti Pabaltijo kraštuose, tuoj tąja proga ir pasinaudojo. Vadinasi, kaip ir praeityje Maskva pasiryžo įsitvirtinti prie Baltiko juros. Ir tai ji daro ne kokiais ten kilniais sumetimais, bet tik todėl, kad jai rupi palaikyti tą pati imperialistinė politika, kurios per šimtmečius laikėsi rusų carai. Bolševikų imperijai Baltiko kontrolė yra reikalinga, todėl ji ir griebiasi jėgos politikos, kad galėtų tą kontrolę įsteigti.

Akivaizdoje tų faktų tad ir bolševikų propaganda, kad Maskvos protektoratas Pabaltijo valstybėms liko įsteigtas atsižvelgiant į tų valstybių interesus, yra niekas daugiau, kaip tik didžiausias humbugas.

Europa neramiu metu

Kariaujančių žmonių nuotaika. — Žmonės paprastai mažai kalba. — Veikia begailestinga cenzura. — Moters vaidmuo. — Kaip Maskvos gyventojai yra informuojami apie karą Suomijoje. — Maskvoje manoma, kad Pabaltijo valstybės jau sovietams priklauso. — Niurus Vokietijos žmonių gyvenimas. — Vokiečių kareiviai. — Prancuzams nieko netruksta. — Miliukovas apie Lietuvą.

(Musų specialaus korespondento Lietuvoje)

Dabar daug kas norėtų kariaujančiųjų valstybių žmonių nuotaiką patirti, jų upą pažinti ir, bendrai, susipažinti su visu tų valstybių gyvenimu. Atrodo, kad tai yra sunkiausias darbas. Iš viso yra nelengva, kuris nors kraštas trumpu laiku pažinti, o jau karo metu juo labiau. Juk visur veikia karo cenzura, visi kariaujantieji kraštai saugodamies visokių šnipų yra išleidę įvairias taisykles, įspėjimus, paraginimus, kad kaip galima mažiau kalbėti su svetimais žmonėmis apie savo krašto reikalus. Žodžiu, karo metu, bent pradžioje, jo žmonės žymiai mažiau kalba apie bendrus savo krašto reikalus, sunkiau leidžiasi į kalbas apie politiką.

Kai kuriose kariaujančiose valstybėse dabar gali išgyventi ir ilgesnį laiką, bet jų žmonių gyvenimo taip greit nepažįsi, nepatirsi.

Tik įsivaizduokime Vokietijos gyvenimą, į ką jisai yra pavirtęs, jei už svetimos valstybės radijo priimtuvo klausimą žmonės baudžiami keleriais metais sunkių darbų kalėjimu.

Be to, ir kitur veikia gana stipri cenzura ir spauda gali paduoti tik tokias žinias, kurias oficialiai skelbia užinteresuotos žinybos. Tokioje spaudoje vidaus klausimais kritiškos minties spaudoje neaptiksi.

Bet gi žmonės gyvena, kruta, veikia, kalba, dirba, vieni su kitais bendradarbiauja. Įgudusio politiko akis vis dėlto gali bent apytikriai kai ką patirti, pažinti. Bet ir šiokia pažintis gali apibudinti tik tą gyvenamą momentą. Karo metu žmonių nuotaika ir jų pažiuros labai sparčiai kinta. Visa tai pareina nuo karo fronto laimėjimų, nuo kariaujančių nuotaikos ir nuo vidaus gyvenimo tiek medžiaginių išteklių ir kitų politikoje esančių veiksnių.

Karo frontas siulų siulais yra tampriai susijęs su jo užnugario gyventojais. Juk tėvai, vaikai, artimi ir mylimi žmonės karo fronte dieną iš dienos stačiai mirčiai į akis žiuri, jie visi daugiau gyvena jausmais, ne protu. Jie savo artimiemsiems, savo mylimiemsiems rašo laiškus. Vieni jų parvyksta iš karo fronto atostogauti, kiti grįžta sužeistais. Jų žinias, jų pasakojimus, tie, kurie karo fronte nebuvo, gaudyte gaudo, ir tos žinios vienaip ar kitaip nuteikia ne kariaujančius gyventojus ir tuos, kurių eilė dar laukia karo.

Šios žinios žymiai yra galingesnės, įtakingesnės už spaudą, už oficialius karo fronto pranešimus, už varomą dėl karo propagandą, agitaciją. Ne veltui yra tvirtinama, kad karo metu revoliucijas sukelia ne kariuomenės, bet moters. Tos moters, kurios yra likę užnugaryje, kurios diena iš dienos gyvena įtemptais nervais, kurios rupinasi kasdienine duona!

Juk karo metu maistu kariuomenė, karo frontas visuomet geriau yra aprupintas, negu ramieji, nekariaujantieji gyventojai užnugaryje pasilikę, o tų gyventojų karo metu žymią daugumą sudaro moters.

Kad ir praėjusio didžiojo karo Vokietijos ir Rusijos revoliucijai pradžią davė sostinių moters.

Čia noriu suteikti keletą įspūdžių iš Europoje kai kurių kariaujančių kraštų. Tegu tie įspūdžiai bus labai paviršutiniai, tegu tie įspūdžiai ne tiesioginiai mano gauti, tegu jie bus bent kiek pasenę, nes sausio mėnesio pabaigoje gauti, o iki jųs šį laišką gausite, tai jau bus šmots laiko praėjęs. Bet vistiek, tie įspūdžiai pusėtinai budingi, tai yra verta juos žinoti. Yra verta susipažinti su tomis mintimis, kurios dabar sklinda tarp kariaujančių valstybių žmonių.

Paskutinėmis dienomis turėjau progos kalbėtis su tais asmenimis, kurie viename ar kitame karo paliestame krašte buvojo, kaip ką matė ir girdėjo.

Tie asmens, su kuriais man teko kalbėtis, nėra svetimi politikai. Kaip kas iš jų aukšti valstybės pareigunai. Vieni jų svetimšaliai, kiti Lietuvos piliečiai.

Neseniai grįžęs vienas asmuo iš SSSR štai ką pasakojo. Jisai buvo Maskvoje ir turėjo progos buvoti tos visuomenės tarpe, kuri sunkte persisunkusi SSSR oficialiomis sferomis, kuriai Kremlius nėra svetimas ir kuri oficialių sferų nuotaiką gyvena. Diktaturos kraštuose oficialios sferos gyventojus savaip nuteikia, jiems pakiša savas mintis ir vikriai nuslepia tai, kas plačioms masėms nėra žinotina.

Esą Maskvoje toji visuomenė gyvena tokia nuotaika, kaip SSSR visai nekariautų. Karas su suomiais taip atvaizduojamas, kaip pačioje Suomijoje butų įvykęs perversmas SSSR naudai, ir dabar tenka grumtis tik su kontr-revoliucijos likučiais, kurie vis dar nenori pasiduoti. Tai nesąs karas, ir SSSR šioje kovoje laikosi visai nuošalyje, tai tik kariauja suomių tauta tarp savęs, suprask, darbininkai suomiai kariauja su savo buržuazija. Rusų kariuomenės daliniai čia tik šiek tiek prisideda. Eina ne žymus mušiai, na ir žinoma, tenka kai kam kartais nukentėti. Pasitaiko užmuštų, bet tai tokie mažmožiai, kurie revoliucijos metu nėra išvengiami.

Spauda plačiai apie Suomijos karą visai ir nerašo.

Maskvos visuomenė visai nežino, kad tukstančiai užmuštų, tukstančiai sužeistų, kad SSSR jau keletas divizijų iš rikiuotės išvestos.

Visos tos žinios taip yra užmaskuotos, užslėptos, kad plačioji masė neturi tikro supratimo, kas vyksta Suomijos fronte.

Bet dar įdomiau, — tos visuomenės eilinis žmogus tvirtai tiki, kad Baltijos valstybės įėjo visiškai į SSSR politikos orbitą, jos yra neatjungiama SSSR valstybės dalimi. Kitaip tarus, Baltijos valstybės pasidavusios visiškai sovietizacijai. Kad Baltijos valstybės yra tikras užsienis, kad tos valstybės gyvena visai savarankiai, kad jos tvarkosi savo įstatymais, kad SSSR kariuomenė čia tik svečiai šito tos visuomenės eilinis žmogus nežino ir žinoti nenori. Jam tai visai ne tik neįdomu, bet tiesiai nepatikėtina.

Kitaip tarus, Maskvos visuomenė gyvena didžiuliausių SSSR laimėjimų nuotaikoje. Čia tarp gyvenimo tikrovės ir tos oficialios nuotaikos gludi didžiulė praraja. Esą visai kita žmonių tarpe nuotaika Leningrade. Čia karo frontas arti. Čia gauname tikslesnių ir tikresnių žinių.

Čia žmonės savo akimis mato sužeistus iš fronto pargabentus karius. Čia mato į karo frontą gabenamus ištisus kariuomenės ešelonus. Nors tai eina ir naktimis, bet visko nepaslėpsi.

Čia nėra tos oficialios džiugaujančios nuotaikos. Čia žmonės negyvena laimėjimų ženkle. Čia visus spaudžia nežinomas rytojus. Čia visų veide pastebėsi didelį susirupinimą ir laukimą. Laukia visi, bet nežino ko. Visi laukia atmainų, bet nežinio kokių. Visi tvirtai tiki, kad taip ilgai nebusią, bet kas busią ateityje, niekas apie tai kalbėti nenori.

Žmonės ruošiasi, bet nežino kam ruoštis.

Taip pat lygiai kita nuotaika gyvena ir tie, kurie yra pasienyje su neseniai SSSR užimtomis žemėmis. Čia visi jaučia maisto ir aprangos trukumą. Taip pat turi žinių, kad tuose užimtuose kraštuose gyventojai, savo daugumoje, toli gražu nepalankiai nusistatę SSSR vedamai politikai.

Bet veik visoje SSSR, kur tam asmeniui teko pabuvoti metasi ryškiai į akis, tai labai nepalankus nusistatymas prieš Vokietiją. Vokietijos visi nekenčia. Vakarų Europos valstybėms, anglams, o ypač prancuzams viešai reiškiamos simpatijos.

Žodžiu, SSSR pergyvena gilų dvasios perversmą. Kuriuo keliu pasuks tasai persilaužimas dabar niekas atspėti negali. Bet kad SSSR žmonių tarpe atsirado kritiška savaranki mintis, tai yra neginčytinas faktas.

Kuriais keliais pasuks SSSR gyvenimas, dabar niekas atspėti negali, tik viena aišku, kad tarp oficialiosios visuomenės ir tarp SSSR eilinio žmogaus nuotaikos ėsama gili bedugnė.

(Bus daugiau)

Lietuvos Padangėje

KAUNAS. — Vytauto Did. Universiteto bibliotekai ir skaitykiai šiomis dienomis sučjo 15 metų. Bibliotekoje jau yra apie 300 tukstančių knygų, ji tarnauja ne vien universitetui, bet ir visai Lietuvai, ji kasmet vidutiniškai aptarnauja apie 100 tukstančių žmonių.

KAUNAS. — Žemės Ukio Rumai už 1939 m. už veislinių bulvių, eržilų ir kuilių laikymą ukininkams išmokės 91,160 litų pašalpų.

KORESPONDENCIJOS

Zeigler, Ill.

Graži Lietuvių Šeimyna.

Šiuomi prisiunčiu "Naujienų" administracijai $2.50 už savo pasibaigusią prenumeratą ir labai dėkoju, kad palaikėt mane skaitytojų skaičiui pakol aplinkybės mane leido laikraštį atnaujinti nors pusmečiui.

Tiesa pasakius, musų aplinkybės dar ir dabar labai blogos, bet su "Naujienomis" persiskirti dar blogiau. Matot, dalykas tokis. Mano mylimas vyras, Antanas Monkus, gruodžio 10 d., staigiai susirgo ir rytojaus dieną buvo nugabentas daugiau kaip šimtą mylių į St. Louis, Missouri, kur Barnes ligoninėj jam buvo padarytą sunki operacija. Jam teko išgulėti ligoninėj du mėnesius laiko, o kiek sustiprėjęs vėl turės grįžti kitai operacijai. Taigi, per pirmus du ligos mėnesius ne tik ligoniui, bet ir man pačiai "Naujienos" buvo musų geriausias draugas, nes ir aš per visą laiką St. Louise pasilikau ligonį prižiurėti.

Per keletą dienų, svetimųjų tarpe gana blogai jaučiausi, bet vieną gražią dieną gaunu visą glėbį laikraščių — "Naujienų". Manau sau, kasgi man tas "Naujienas" atsiuntė. O tai buta darbas mano sunaus Alberto, kuris mokytojauja Huorst, Ill., aukštesnėj mokykloj, tik už 9 mylių nuo namų. Įsisėdęs į mašiną jis atvažiavo nors tuščius namus aplankyti, ir radęs glėbį "Naujienų" jas pasiuntė mums. O mes skaitėm ir džiaugėmės. Už poros dienų atėjo ir laiškas gražiai lietuviškai parašytas, "Mylima mamytė, ar gavot laikraštį 'Naujienas', kurį jums pasiunčiau, kad nebutų taip ilgu. Atsimenu kaip man buvo ilgu vienam tarp svetimų, kaip lankiau Bostono universitetą, iki jį užbaigiau."

Visi Lietuviškai Rašo.

Net džiaugsmo ašaromis apsipyliau ir pamaniau kaip malonu, kad visi trys musų vaikai pramoko lietuviškai rašyti. Duktė Adolfina, dirbdama prie rasomos mašinėlės, irgi surašo laiškelį lietuviškai, o sunus Steponas, nors ir po sunkaus "welding" darbo nepamiršta dažnai lietuvišku laišku tėvelius aplankyti.

Dar sykį dėkoju "Naujienoms", kad nesustabdėt siuntinėti laikraštį ir už dovaną — gražų "Naujienų" kalendorių.

Justina Monkienė

LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

Pritaikyta Amerikos Lietuviams
Sutaisė Dr. D. Pilka
Lietuvių Kalbos Mokytojas Prie
Massachusetts Department of Education

Gramatika yra sutaisyta pagal geriausius lietuvių kalbos žinovus. Ji yra labiau pritaikyta Amerikos lietuviams, ypač jaunesniems, susipažinti su savo kalbos taisyklėmis. Ji turi pagrindinių žodžių paaiškinimą angliškai. Ji taipgi turi arti pusantro tukstančio veiksmažodžių žodynėlį su nurodymu jų asmenavimo ir angliška definiciją.

Kaina su Prisiuntimu $1.00

Tuojau gaukite "Naujienose", 1739 South Halsted St., Chicago, Ill, arba pas Dr. D. Pilka, 528 Columbus Ave., Boston, Mass.

Leidinys apie Lietuvą anglų kalba

NEW YORK, kovo 6 d.—Šiomis dienomis "Columbia University Press" pranešė, kad ji išleis A. Simučio mokslinį darbą "Economic Reconstruction of Lithuania after the World War", kuris sudarys 160 puslapių knygą. (Vienam kitam laiškais pranešta, kad knyga sudarys 330 puslapių. Tai yra nemaloni klaida, kuri įvyko ne dėl pranešėjų kaltės). Knygos kaina bus ne $1.50, kaip anksčiau buvo pranešta, bet $2.00. Ji bus gražiai išleista — kietuose viršeliuose su keliais istoriniais Lietuvos žemėlapiais, kurią turėtų įsigyti kiekvienas Amerikos lietuvis. Kadangi bus spausdinama labai nedidelis skaičius, tai, norintieji ją įsigyti, prašomi užsisakyti iš anksto. Užsakymus ir čekius reikia siųsti: Mr. A. Simutis, 16 West 75 Street, New York, N. Y.

SUTAUPYK 50¢ ant $1.00
pirkdamas muzikalį Instrumentą: Klarnetą, Trumpetą, Tromboną, Saksofoną, Smuiką, Gitarą arba Banjo. Taipgi Drums Uždangalų.
Taupykite pirkdami pas—
GOLDSTEIN
914 MAXWELL ST.
Tel. CANAL 6114.

STATOME NAUJUS NAMUS

MURINIUS ARBA MEDINIUS. TAIPGI TAISOME SENUS. PARUPINAME PASKOLAS LENGVOMS IŠLYGOMS
- Mokėdami kaip rendą—išmokėsit už savo namą.
- Pirm negu duosit darbą, kreipkitės pas mus, gausit geras sąlygas. APSKAIČIAVIMAS DYKAI.

B. SHUKIS & CO.
4131 SO. FRANCISCO, AVE.
Telefonas LAFAYETTE 5824

Naujienų Pinigų Siuntimo Skyrius

DABAR SIUNČIA PINIGUS LIETUVON
(įskaitant Vilniaus kraštą)
TIK TELEGRAMOMIS.

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Ofisas atidaras kasdien nuo 8 ryto iki 8 vakaro
Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. po pietų.

[ACME-NAUJIENŲ Photo]

David O. Selznick įteikia dovanas kino artistams Robert Donat ir Vivien Leigh—už nepaprastai gerą vaidinimą.

West Frankfort, Ill.

Krutami paveikslai. — Dr. P. Grigaičio kalba. — Aukos.

Pasidėkojant Susivienijimo Lietuvių Am. 311 kuopai mes westfrankfortiečiai ir kitų apylinkės miestelių lietuviai turėjome progą kovo antrą dieną. Darbininkų svetainėje, išgirsti pirmų kartu Dr. P. Grigaičio, "Naujienų" redaktoriaus, kalbą. Kalba buvo pašvęsta Lietuvai. Papasakojo kokiu budu tapo nepriklausoma, kiek turėjo nukentėti nuo vokiečių ir rusų, kaip atgavo Vilnių ir tam panašiai. Visi susirinkusieji su malonumu išklausė prakalbos ir buvo patenkinti tokia turininga kalba.

Taipgi pirmu kartu broliai Motuzai prieš Dr. P. Grigaičio kalbą ir po kalbos rodė lietuviškus "judžius". Apie per dvi ir pusę valandos parodė visą Lietuvą. Daugelis turėjo progą pamatyti savo gimtąją vietą, bažnyčias, miestus, procesijas, lietuvišką kariuomenę, kiek Lietuva nuprogresavo per savo nepriklausomybės laikotarpį, ir daug kitokių įdomybių.

Po Dr. P. Grigaičio kalbos buvo renkamos aukos vilniečiams. Aukų surinkta $20.30. Aukos perduotos Komitetui Vilniaus Kraštui Šelpti.

Aukavo sekanti: Po $2.00: Fr. Norbet; po $1.00: Juozas Jasiulis, P. Puziliulis, Ona Paulavičienė, T. Jasulis, Adomas Brusokas, A. Grigaitis, Ant. Paulavičia, Uršulė Lenkutienė, Ignac Dambrauskas ir Petras Stankus; po 50 centų, sekanti: M. Vasiliauskas, A. Janinienė, J. Norušis, V. Ališauskas, J. Bagdauskis, A. Dzinzilietas ir Ona Vedeikienė. Smulkių aukų $4.80.

Žmonių prisirinko kupina Darbininkų svetainė. Po prakalbų ir judžių apie 20 asmenų susirinko pas vaišingus pp. Jasiulius ir ten besikalbant nei nejutom kaip atėjo 3 valanda ryto ir turėjo visi skirtis kas sau.

Svetys

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS

— ĮVYKS —
Kovo 31 d., 1940

SOKOLŲ SALĖJE
333 SO. ASHLAND BLVD.

East St. Louis, Ill.

Lietuviški krutami paveikslai.— Dr. P. Grigaičio kalba.—Dvikojai vilkai. — Lietuviškas Tarzanas. — Kunigas.

Susivienijimo Lietuvių Am. kuopos, butent, 88 ir Jaunuolių 314, bendrai surengė kovo 3 dieną, Chech National Hall svetainėj nepaprastą parengimą. Apie septintą valandą žmonės pradėjo rinktis į svetainę. Susirinkę kalbasi apie lietuviškus krutamus paveikslus, apie P. Grigaičio atsilankymą į musų koloniją. Nesijutom kaip atėjo paskirtas laikas pradėti programą.

Krutami paveikslai.

Apie aštuntą valandą pp. Motuzai pradėjo rodyti krutamus paveikslus apie Lietuvą. Paveikslai puikus. Daugialiui teko pamatyti seniai apleistas apylinkes, miestelius, bei bažnytkiemius. Taipgi parodė kiek Lietuvoje padaryta progreso per pastaruosius kelis desėtkus metų. Susirinkę susijaudinę žiurėjo paveikslų. Parodžius virš valandos pertrauka.

P. Grigaičio kalba.

Žmonių prisirinko pilna svetainė. Niekas nepastebėjo iš susirinkusių, kad kokiu tai budu sulindo keliolika vilkų į svetainę ir pasislėpė po kedėmis. Kada Motuzai rodė krutamus paveikslus apie veislinius arklius, karves ir avis, tai sulindę vilkai žiurėjo į tuos paveikslus seilę varvydami, mat manė, kad tie gyvuliai prisiartins arčiau prie jų ir jie galės sučiupti. Bet veltui. Ištupėję virš valandą laiko nieko nepelnė, todėl apetitas pasidarė dideis ką nors sučiupti kad užganėdinus savo vilkišką gašlumą.

Pradeda kalbėti P. Grigaitis, "Naujienų" redaktorius, apie Lietuvos nepriklausomybę, kaip Lietuva atgavo laisvę, kokį progresą padarė per šiuos kelis desėtkus metų kada tapo nepriklausoma, kaip atgavo Vilnių, na, pagalios prisiminė apie du diktatorius, butent, Staliną ir Hitlerį. Grigaičiui ištarus vardą Hitlerio ir Stalino pradėjo staugti vilkai.

Susirinkusi publika išsigando ir manė, kad kokiu tai budu atsidurė miške. Vienas juokdarys iš publikos pasakė juokais, "kad girdi dabar pavasaris, tai ruja vilkų užpludo St. Louis miestą."

Grigaitis mėgina smargiau kalbėti, bet vilkai darosi irgi smarkesni ir dar garsiau staugia. Keletas balsų iš publikos rėkia, kad vilkus reikia vyti lauk, nes girdi čia jie daug žalos padarys. Staugimas, baubimas nesiliauja. Kalbėtojas kviečia komitetą, kad padarytų tvarką. Komitetas išsigandęs nedrįsta turėti reikalą su vilkais.

Lietuviškas Tarzanas.

Kaip ilgai dvikojai vilkai butų vyravę svetainėje niekas negali pasakyti. Bet susirinkusių laimei į svetainę kokiu tai budu pakliuvo lietuviškas Tarzanas. Lietuviškas Tarzanas nepakęsdamas dvikojų vilkų staugimų pakilęs iš publikos savo tarzaniišku smarkumu, kad jau styers vieną senį diktą vilką ir leis per duris lauk, kad vos vilko visi dantys neišlakstė. Tarzanas pamatęs, kad vilkas už durų jau uodegą nuleidęs išbėgo, tuoj atsiskubino daugiau vilkų sugauti. Bet pamatę Tarzaną patys spruko lauk. Vilkai pamatę Tarzano galybę nurimo ir Grigaitis savo kalbą tęsė toliau.

Tarzaną daugelis pažino, tai buvo jaunuolis Zičkus, kuris turėjo drąsos suvaldyti bolševikus dvikojus vilkus.

Motuzai pirštus nusikramtė.

Paveikslų rodytojai Motuzai žiurėdami į tą kaukimą, staugimą ir kaip smarkiai Tarzanas čiupinėjo savo rankom vilką ir metė lauk per duris, tai taip nusikramtė savo pirštus, kad vos galėjo rodyt toliau savo paveikslus. Girdi, vot, kad bučiau turėjęs krutamų paveikslų traukiamą mašiną, tai bučiau turėjęs keleto tukstančių dolerių vertės nuotrauką.

Po P. Grigaičio kalbos Motuzai tęsė toliau krutamus paveikslus.

Kunigas

Nei iš šio, nei iš to, nežinom kokiais sumetimais musų klebonas užsakė bažnyčioj, kad geri parapijonai neitų žiurėti paveikslų. Rodos į tokius reikalus klebonams nevertėtų savo snapą kišti, o gal buvo padarę bendrą frontą su komunistais ir manė, kad žmonės nesilankys į parengimą. Bet buvo atbulai, žmonių atsilankė daug, iš kurių buvo ir daug parapijonų ir visi džiaugėsi, kad atėjo į tokį puikų parengimą.

Narys.

Iš Lietuvos

KAUNAS. — Pramonės ir Prekybos departamentas jau davė sutikimą statyti ir antrą cemento fabriką. Jį statys bendrovė "Kalkės", turinti Akmenės rajone didelį kalkių fabriką.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - $4,000,000.00
Atsargos fondas virš - - $300,000.00

Dabar Mokame 3½% Už Padėtus Pinigus. Duodam Paskolas Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
Val. 9 iki 5. Ser. 9 iki 12
Sub. 9 iki 8 vak.

CHARTERED BY U. S. GOVERNMENT
SAVINGS FEDERALLY INSURED
4192 ARCHER AVENUE

"GUARDIAN SERVICE" — AMERIKOS VĖLIAUSIAS IŠRADIMAS ANT PEČIAUS VIRŠAUS KEPTI IR VALGIUS GAMINTI

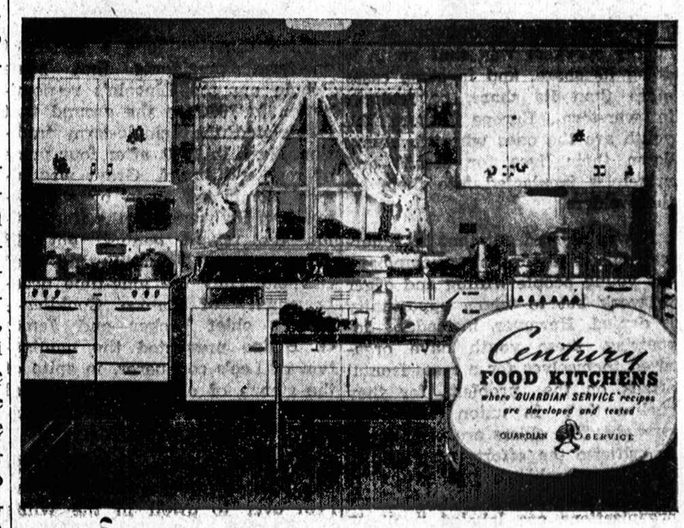

Kepkite duoną, pyragus ir pajus, kepkite ir mėsą stačiai ant pečiaus viršaus. Pečiaus nebevartokite. Taupykite vietą, gasą ir pinigus. Valgiai bus skoningesni. Įrankius galima pirkti tiesiai iš dirbtuvės. Taigi ir čia dar sutaupysite.

Pademonstruosime, gardžius valgius pagaminsime ir patieksime dykai. Jus suprašykite svečius, o mes atliksime visą kitą.

Ši pasiūla tinka iki kovo 25 d., 1940.

Rašykite:

JAMES GODITUS
536 Lake Shore Drive, Room 304 Chicago, Ill.
Telefonas SUPERIOR 3391.

KLAUSYKIME ŠALTIMIERO RYTMETINIŲ LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ
10:00 VAL. RYTO
1480 KC.
W STOTIES
W.H.I.P.

Remkite Lietuviška Žyduką
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Boulevard 0014

TYPEWRITER Rentals
3 MONTHS
$5

Rental Applied on Purchase
WAGNER
Typewriter Sales and Service
3712 So. Western Ave.
Phone LAFAYETTE 3534

Victor Bagdonas
LOCAL & LONG DISTANCE MOVING
Perkraustom formičius, pianus ir visokius rakandus bei štorus. Vežam į farmas ir kitus miestus. Žema kaina. Musų Darbas garantuotas. Taipgi pristatom anglis į visas miesto dalis.
3406 So. Halsted St.
Šaukit Tel. YARDS 3408

• FOTOGRAFAS

CONRAD
FOTOGRAFAS
Studija įrengta pilnos ryšies su moderniškomis užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel ENG. 5883-5840

INSURANCE
(APDRAUDA)

- PILNĄ APDRAUDĄ AUTOMOBILIAMS.
- APDRAUDĄ NAMŲ NUO UGNIES.
- APDRAUDĄ RAKANDŲ.
- APDRAUDĄ NUO VAGIŲ.
- APDRAUDĄ LANGŲ.
- TAVERNŲ ir namų savininkų, kurioje randasi tavernai nuo Public Liabilities.

NAUJIENŲ
Raštinėje per
A. RYPKEVIČIŲ
1739 S. Halsted St.

Raštinė atdara kas vakaras iki 8 val. Sekmadieniais — nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos

NAUJA MADŲ KNYGA

KAINA 15 CENTŲ
Tik ką gavome naują madų knygą, kurią galite gauti pas mus. Siuskite savo orderius:

NAUJIENOS
1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill.
Vardas
Adresas
Miestas
Valstija

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY MONDAY, MARCH 11, 1940 THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJIENOS ENGLISH SECTION STAFF
F. H. Sadauskas A. S. Vaivada

AN AMERICAN ON LITHUANIA

ADDRESS BY JUDGE JOHN P. EGAN.
Allegheny County, Pa.
(Delivered over station WWSW)

The sipirit of independence and the spirit of liberty should result, today, in a joyful feeling in the heart of every true son and daughter of Lithuania.

The history of Lithuania presents an amazing picture to an observer personally unfamiliar with the affairs of that land and its people. The growth of the nation during the Middle Ages from a small duchy to its place of grandeur as the largest state in Europe, has never been equalled by any other nation. Its borders spread from the Black Sea to the Baltic.

Like a vivid romance, reads the life and deeds of Vytautas the Great, in th national development of Lithuania during the end of the the fourteenth and the beginning of the fifteenth centuries. We have need today for men of his abilities, but such a man comes only in the life of a nation.

Today, all lovers of the native homeland join in celebrating this twenty-second anniversary of the modern independence of Lithuanian I am happy and honored to join with you in this program, over station W. W. S. W., in commemoration of that anniversary.

Life was not kind to Lithuania or her people for several hundred years, but the influence and domination of other European powers were able to destroy the love and loyalty that your people had for their native land. Even here, in America, as citizens of the Great Republic that welcomed you to her shores, you have never ceased to render support to your homeland in her struggle to take her proper place as an idependent nation of Europe. That aid and that financial assistance were vital factors in winning independence for Lithuania on February sixteenth 1918, and each one of you has the right to feel proud, because of the part played in that great victory for freedom and independence.

The harshest period of Lithuanian history was in those years of domination by Russia from 1795 to 1915. Every brutal method was used to destroy the national life of Lithuania. Schools were closed. Lithuanian printing was prohibited and I read that Russian soldiers stood at the church doors to seize the prayer books of the faithful as they entered the temples of God. But there was always a leader to carry the torch and keep burning the fire of nationalism and the desire for independence. One of the greatest of these patriots, who should not be forgotten in your prayers today, was Dr. Jonas Basanavičius, who did more than any other person to encourage the Lithuanian people in their fight for a national existence. God blessed him in giving him the years to see the actual reality of his dream of a united independent Lithuania, and then thrice-blessed him in calling him to his last reward on February 16th, 1927, on the anniversary of Lithuanian independence.

What shall be the future of Lithuania? Today no mortal man can answer that question. I do know that the Lithuanians are not afraid of situations that are difficult or dangerous. I know that they are thrifty and have the ability to overcome the greatest obstacles. The work of reconstruction following the Declaration of Independence proves that. I believe that at the present time a genuine national government in the hands of strong men is working in a spirit of unity for the glorified development of a new Lithuania.

However, no one can foretell what will be the results of the armed conflicts now raging in several parts of the world. Let us pray that their end may not see the triumph of brute force over the nations that believe in the principles of liberty and independence.

The new Lithuania can never be considered, without a connection with the grandeur of the past. It is a past in which there is no shame and no dishonor. Truly, history shows it as a "land of heroes", and this is reflected in your National Anthem when there is sung these immortal words: "From the glorious deeds of ages shall thy sons take heart".

I would urge you to take heart today, at this moment of celebration, in this land whose very soul breathes liberty and freedom. You have become an important factor in the affairs of this country. As citizens of the United States, you deserve every credit for your contribution to the life of the people. Always stand for right and justice and liberty. We need not fear enemies from without, but we do have them within our shores, enemies who do not appreciate the true meaning of the principles that are dear to you and to me.

Do not hesitate to strike out against these enemies who preach doctrines that mean the destruction of freedom and tolerance. Ar Lithuanians you love and appreciate independence. As citizens of the United States you have experienced it in its brightest phases. Nothing in life can take its place.

I pray that the time will never come when we cannot join on Februrary 16th to celebrate the independence of a living, throbbing, Lithuania.

Is Youth Doing Its Share?

This was the topic for discussion on "America's Town Meeting of the Air" recently. This program is heard weekly on a coast-to-coast NBC network and presents weekly debates on important national and international questions by recognized authorities. In the youth program mentioned above, the participants were youth from different walks of American life—a president of a national student organization, a 4-H club member from North Carolina, a seventeen year old high school graduate from the East Side of New York, A Seattle, Oregon high school student, and a youth leader from England who addressed the meeting from his native country via short wave radio.

The consensus of opinion of all of the speakers was that youth is doing its share, and in some cases more than its share, particularly in war-torn Europe where the youth are the ones who are laying down their lives for creeds and principles inculcated into them by their elders.

It was pointed out that in America, one-third of the unemployed are young people willing and eager to work but to whom opportunity is denied. However, instead of despairing, these youth have organized themselves for a mass frontal attack on the problem, for they realize that in union there is strenght. The elders are very prone to criticize the efforts of youth to solve the problems pushed on to them by the elder generation. Their organizations are labeled "radical" and "communistic", and their efforts are ridiculed. A little more sympathy and constuctive criticism is very much in order.

Is Lithuanian-American youth doing its share? The answer of course is in the affirmative. Here too, the youth are faced with the same type of opposition and criticism that their kindred organizations face, on a national scale.

The Lithuanian University Club is trying to contribute its share just like every other honest youth organization. We would like to call the atttention of all American-Lithuanian college youth to out scholarship award offer of $150.00 for the academic year 1940-1941. There are no strings attached to the money, and the qualifications are very simple: college sophomores, juniors, seniors, and graduate students of Lithuanian descent residing in the state of Illinois are eligible. A "C" scholastic average in previous college work is also required, as well as some familiarity with the Lithuanian language.

This is the current LUC answer to the question "Is Lithuanian-American Youth Doing Its Share?" For further information and application blanks write to Stanley Drigot, Jr., Chairman, LUC Scholarship Committee, 5114 South Knox Avenue, Chicago, Ill. The deadline for all applications is May 1, 1940, so don't delay!

—S. D.

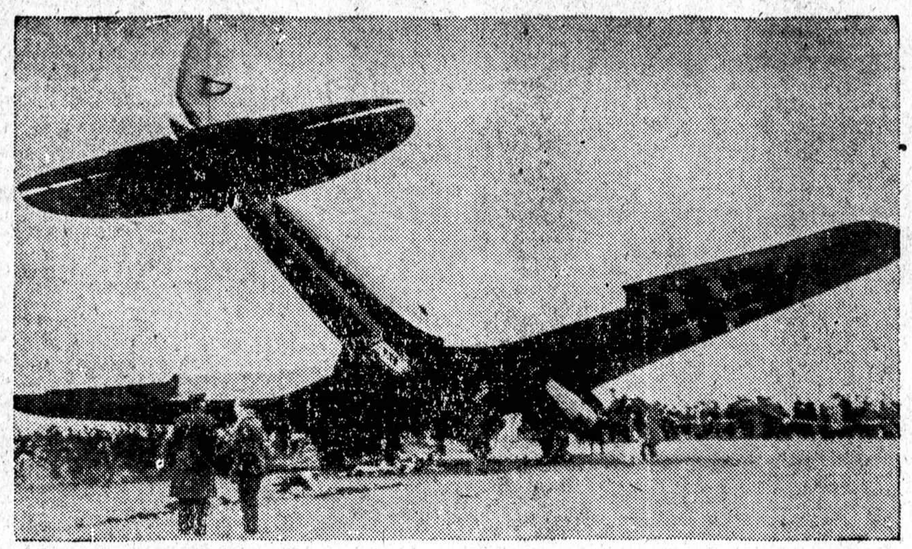

NAUJIENŲ-ACME Telephoto

A Condor Plane of the United States Antarctic Exploring Expedition being unloaded for the supply ship "North Star" at the Expedition's West Basex on the party's arrival there.

THE WORLD AT A GLANCE

Dr. E. G. Punkay

The Third Term Tradition

With President Roosevelt "not declining" another term, and with many politicians and others urging him to run again, the third term tradition takes on practical importance. But before considering FDR's chances and his moral right to enter the lists again, let's examine the background of the no-third term idea.

Historically, it began with Washington, our first president, who refused a third term because he was old, tired of public life, and yearned for the ease and quiet of his Mt. Vernon home on the smiling Potomac. Besides, with this country the only important republic in a world of monarchies, everybody feared the setting up of a king. Jefferson likewise endorsed the two-term precedent, partly because he feared and opposed the monarchic tradition, and partly because he had built up such an invincible party that he was able to pick presidents for the next score of years. Finally, Jackson, after eight stormy years, named his successor, and largely controlled his party until his death.

Then came so long a series of one-term presidents that some People opposed Lincoln's re-nomination in 1864 on the ground that it violated the single-term tradition. Next, in 1880, after four years of rest and travel, Grant was almost nominated again by the Republican Stalwarts. In the final ballot, the "silent genius" got 306 votes against 399 for "Dark Horse" Garfield. Only the long-time deadly enmity of Roscoe Conkling—Grant's chief backer—and James G. Blaine prevented the nomination of Lee's conqueror, in spite of the stench of eight years' political graft during the general's administration.

Thirty-two years later (1912) Theodore Roosevelt, greatest showman ever to dwell in the White House, stormed the gates in an attempt to oust his own political heir, William Howard Taft. Teddy, unable to gain the Republican nomination, organized the Bull Moose (Progressive) party and won more popular votes than Taft. If Teddy had been less radical, he would have had the support of enough conservative Republicans to nominate him. As America's then most popular man, TR's nomination would have meant his election.

Now, just 28 years later, the people of this country are likely to be faced with the question: Is the third term tradition an unwritten law, whose breaking is certain to bring down upon us the wrath of the gods? Or is that tradition largely a fetish which prevents us from retaining in the chief executive's chair men of outstanding ability?

In my next column I shall discuss that question under "A Third Term for Roosevelt?"

For quite some time club members have seen Edgar Firant only at an occasional meeting perhaps or by chance at some social affair. Although we knew Ed was very busy studying we didn't know exactly how he was making out. After having perseveringly completed seven semesters of study at the Armour Institute of Technology, Ed has been awarded a scholarship for his last semester of work there. A fitting and timely reward for his painstaking efforts, the scholarship was awarded to him in recognition of his excellent grades, exceptional work in design, and of his outstanding work in free hand drawing. Well might he be proud of merits such as these.

The LUC congratulates Edgar Firant on this very special award. His many friends wish him even greater success, after that special occasion in June, when he will be awarded a B. S. degree in Architecture.

Lithuanian classes meet regularly every Friday evening at 8:00 p. m. at the Fellowship House, 833 W. 33rd Place. As has already been mentioned non-members of the LUC are very much welcome to attend these classes conducted by Josephine Petrus and Bernice Pilipionis.

In just five weeks the LUC will again entertain a large number of dancing enthusiasts at the Annual Varsity Frolic which will be held at Darius-Girenas Memorial Hall, on April 6, 1940. It's going to be one of THOSE affairs where the place is just right, the music is just right, and the crowd is just right, and—where you can't help but have one of those memeroble evenings. It's going to be a really big evening — the kind noe one will want to miss. Admission is by tickets only (they may be obtained from any club member for forty cents.)

S. B.

28th Spring Flower Show

The Chicago Park District's 28th annual Easter and Spring Flower Show will open at Garfield and Lincoln Park Conservatories on Saturday, March 23, according to William Blaesing, Park District Acting Chief Horticulturist. It will continue through April 7.

85,000 plants will be on display. Of these, 10,000 will be Easter Lilies, the featured flower.

This magnificent show drew a record attendance last year of 175,032 flower lovers.

Both Conservatories will be open, free to the public, from 8:00 a. m. until 10:00 p. m. during this fortnight.

NAUJIENŲ
METINIS
KONCERTAS
Kovo 31 d., 1940
SOKOLŲ SALĖJE
2343 SO. KEDZIE AVE.

Will Visit "Little Church At The End Of The Road"

Chicago Tours for Next Week

An opportunity to visit WPA Toy Lending Project to see how toys are made, reconditioned and loaned to underprivileged children is presented by the WPA Free Chicago Tours during the week of March 17-23, states H. M. McCullen, Chicago WPA Manager. Tours for the week include:

Sunday, March 17. "Little Church at the End of the oad." (Religious Series) Visit Chicago's famous shrine of poets, actors and artists, the Garden of Memory with its outdoor altar. See the Lotta Crabtree Memorial Window and a window made of diamond dust. Meet at 3533 N. Albany Avenue.

Tuesday, March 19. "Toy Lending Project." Visit the WPA Toy Lending Project to see how toys are made, reconditioned and loaned to under privileged children. Meet at 2:30 p. m. at 2214 W. Pershing Road.

Tuesday, March 19. "Mexico at School". (National Traditions lecture) Hear a university professor describe his recent trip to Mexico and discuss the Mexican educational system. See motion pictures taken of the institutions visited as well as scenes along the route. Meet at 8 p. m. at Hull House, 800 S. Halsted Street.

Wednesday, March 20. "Informal Religion." (Religious Series) Learn how informal religion stresses the part the congregation plays in singing and prayer. Attend an interracial church famous for congregational singing and fervent form of worship. Meet at 8 p. m. at All Nation's Pentecostal Church, 815 E. Oakwood Blvd.

Thursday, March 21. "Stockyards." Visit Chicago's most famous industry. See every step in the preparation of meat shown, by one of the country's greatest packers. Meet at 9:30 a. m. at 4178 S. Halsted St.

Saturday, March 31. "Easter in Little Poland." (Religious Series) Witness Polish activities at a settlement house. Visit a prominent Polish church to see the picturesque ceremony of blessing the Easter dinner baskets. Visit typical shops, cafes and educational institutions. Meet at 2:30 p. m. at 1400 W. Augusta Blvd.

For further information call Monroe 9674 any week day, except Saturday, between 9 a. m. and 3:30 p. m.

Our Sympathy

The staff of Naujienos and the editors of this page extend their sincerest sympathies to Ed Uzemack on the lose of his beloved father, Anthony Uzemack-Uzemeckis, who died in the St. Anthony hospital Friday from injuries received when he was struck down by a hit and run drive.

Anthony Uzemack was struck down by a truck as he stepped off a street car at Ogden and St. Louis avenue.

The interment takes place this morning at St. Casimir's Cemetery, following requiem services at Holy Cross Church.

BRIC-A-BRAC

by BRUNO RAY MATHEWS

ROMANCE: With such beautiful weather prevailing we deem it necessary to give this particular paragraph first billing this week . . . We muffed one when we failed to report the wedding of **Angela Stankus** and **Bill Kvarda** at St. Anthony's church in Cicero last month... But now you can consider yourself informed . . . **Patricia Kupstis** will be met at the altar by **Matthew Salko** in April . . . **John Jasmont** and **Florence Jaunis** will be accepting the congratulations of friends on June 15 . . . Little **Rose Zima** is being rushed by **Ed Geirut** . . . **Juanita Kaulinas** and **Bruno Skewer** hope to decide on a definite date "in the near future" . . . **Bruno** is the brother of **Onuks**, the popular songstress and children's chorus instructor . . . **Paul P. Pakstis, Jr.**'s happiest day promises to be June 22, when he has a date with **Sophie Jurkus** . . . Brighton Park's **Agnes Shurna** and **John Stanis** are busy with details for their June 30 wedding . . . **Eddie Smith** of Town of Lake will journey out to Marquette Park to take the hand of **Emily Kukas** on June 29 . . . **Anthony Alekna** is trying to convince **Josephine Dimas** that there is nothing better than a day in June . . .

POPULARITY: Since we first mentioned that popularity contest in Bridgeport, the paying customers have been inquisitive about the standings of the Lithuanian misses . . . **Helen Mockus**, for their information, is now in third place, 150 votes behind second . . . **Sophie Norkus**, daughter of restaurateur, **Anthony Norkus**, is ninth . . . **Ann Soltis, Loretta Milashus, Rose Kareiva, Bernice Grigula** and **Eleanor Kamrad** are all still in the running.

HERE ARE HEIRS: **Mrs. Stella Bauer**, nee **Raden**, is infanticipating . . . A nursery room is being prepared, ready for occupation in September . . . **John Sereik, Jr.**, accordionist at **Budrik's**, is doing very nicely, according to the doctor's latest reports . . . His wife presented him with a daughter, **Judith Ann**, at the Evangelical hospital on February 26 . . . Four days earlier the stork chose the same hospital to leave a boy for the household of Bridgeport's **Kasper Norkus'** . . .

SPORTS: One very well-known Lithuanian, **Ed Martinaitis**, was entered in th Golden Gloves tournament, but couldn't make it to the finals . . . We hope this will not discourage **Ed**, however, for we have been told that he really has what it takes . . . It is so seldom that Lithuanian girls gain prominence in sports, that it is a real pleasure to introduce you to **Mildred Shimkus**, bowler de luxe . . . **Mildred**, who is entered in the Hawthorne Club Girls' Major league, recently rolled a 257 high, thus topping the all time high for girls in that league, 236, which was scored several years ago . . .

SCHOLARSHIPS: The LUC has again announced that it would offer a scholarship award to some worthy Lithuanian college student this jear . . . The award, $150., is an outright grant, with no strings attached, no obligations to undertake . . . Applications are being accepted now . . . If you are a college student at present and need financial aid, investigate this offer . . . Previous award winners were **Anthony A. Stelmok** and **Albina Ciparis** . . .

SINGERS: **Little Helen Vespender** has been declared the winner in a more than thirteen month bout with illness, and will resume her voice training studies this week... This will be good news to her many fans who have acclaimed her work with Pirmyn and Birutė choruses... **Albina Kaspar**, a new acquisition at Birutė is one young lady who, we predict, will become one of the Lithuanian favorites... **Anthony Kaminskas,'** severist critic and greatest enthusiast is his three year old son, **Donald... Donald** never vesitates to tell his Pop how good or how bad his singing is...

KNICKKNACKS: **Pete Kuncius**, it is rumored, will soon be on his way to a Brazil coffee plantation... Stick-to-itiveness plus is exemplified by **J. M. Lisanskas** who, while working full-time during days, has been attending electrical theory classes almost every evening during the last three years... Join me in tipping hats to young **Leo Lochner... Leo**, who will graduate from Harper high this June, is a member of the second American-born Lithuanian generation... Though he was unable to speak, and could hardly understand, Lithuanian when he fist become interested in his people, you will have to go very far now to find a more enthusiastic and willing worker for any Lithuanian cause... His ambition and sincerity can put many to shame... **Gene Vespender** (she's a girl) can be excused if she tilts her nose upward nowadays... She might merely be watching for airplanes which bring her almost daily missives from Tulsa, and other points... And if she seems in a daze—she may be merely walking on clouds, on her way to meet the planes... **Personable** and youthful **Attorney Michael Kaziunas** will start telling you about his Mexican honeymoon trip at the drop of a hat... If he is a convincing at the judical bar as at the other kind, we cannot see how he can ever lose a case... He has already convinced many that if they cannot go to Mexico for a honeymoon they might as well stay home...

Birutė

The greatest crowd to ever be present at a Birutė social filled the Marquette hall last Saturday night for one of the gayest and merriest Birutė affairs in several years. There has been a slight change in the atmosphere of these affairs, though. Where, in former years, almost somber dignity prevailed at a "šeimyniškas vakarėlis", Saturday's affair was taken over by the younger jitterbugs and advocates of "swing while you can and may."

* * *

All in all, the social was a great success. If we ever get around to find out who baked that "kugelis" with which we all refreshed ourselves, the cooks will certainly receive much well—earned praise. The members pitched in and, headed by Mrs. Byanskas, Mrs. Miller and Mary Barnett, helped to make the many guests feel at home. Special words of gratitude were earned also by the many members who offered their services as waitresses and bartenders.

* * *

And now back to work. The chorus' next appearance will be at the annual "Naujienos" concert the Sunday after Easter. With this affair on the calendar, and our own affair April 21, it is urgent that all members attend both rehearsals, Mondays and Fridays, each week. It has been gratifying to see a larger number of members attending each and every rehearsal recently, and it has made everyting much easier for everybody.

* * *

New members who may wish to join Birutė may do so by paying a visit to one of the reheasals, Mondays or Fridays, at Sandara hall, 814 W. 33rd street, at 8 p. m.

—E. P.

A Most Difficult Subject—

"Petting— Wise or Otherwise", will be discussed by the Youth Commission of the Association for Family Living on Tuesday at 8 p. m. at the headquarters of the association at 220 South State street, suite 930. Mrs. Diana I. Holzheimer, staff member of the Association for Family Living, will lead the discussion. All young people are welcome.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinių reikalais eiti į tas krautuves, kurios skelbiasi Naujienose.

MENO ŽINIOS

Tvarko MIKAS ŠILEIKIS

Svetimtaučiai Domisi Meno Žiniomis

Svetimtaučiai jau daug kartų kreipėsi prie musų, prašydami išversti į anglų kalbą tuos raštus, kurie tilpo "Meno Žiniose" apie meno parodas. Kai kuriems buvo patarnauta—išversta. Kone visos Chicagos meno galerijos ir iš kitų miestų atsiunčia musų meno skyriuj užkvietimus bei pranešimus apie parodų atidarymą.

Chicago Galleries Ass'n. 215 N. Michigan ave., dabar rodo Frank V. Dudley ir Adam E. Albright kurinius. Šios galerijos valdyba prie sienos prisegė iš "Meno Žinių" lietuviškas iškarpas su "Naujienų" pirmojo puslakščio antgalviu. Mat, vasario 19 d. buvo išspausdinta Adam'o E. Albright'o reprodukcija "Mergaitės ir Balti Akmenėliai."

Prieš du metus šiame skyriuje buvo išspausdinta recenzija apie Aleksandro Archipenko's skulpturos parodą Katharine Kuh meno galerijoj. Visas tekstas buvo išverstas į anglų kalbą ir padėtas po stiklu šalia dviejų vokiečių meno kritikų tekstų, tikslu parodyti, jog musų išvados apie šio ukrainiečių genijaus meną buvo teisingos, kad konstruktyvė kritika atitiko Europos meno autoritetų nuomonei.

Šio skyriaus tvarkytojas gavo daug padėkos laiškų nuo meno galerijų savininkų ir pačių menininkų už tai, kad musų kritika buvo rimta, be šališka ir teisinga. Bet dėl trukumo vietos, negalėsime visų laiškų išspausdinti. Tik vieną iš trumpesnių, atsteit p. Theodore Glass'o laišką, spausdiname žodis žodin:

"February 22, 1940

"Mr. Mikas Šileikis,
Art Critic,
Lithuanian Daily News
1739 So. Halsted st.,
Chicago, Ill.

Dear Mr. Šileikis:

"Thank you for your very fine criticism of my work. What you have expressed in your article coincides with my attitude towards my own work and with my goals and aspirations.

"I would like to meet you and express my personal appreciation.

"Sincerely yours,
"Theodore Glass."

PADĖKAVONĖ

A. ✝ A.

JULIJONAS JONUSKA

kuris mirė 4 d. kovo ir palaidotas tapo kovo 7 d., o dabar ilsis Liet. Tautiškose kapinėse, amžinai nutilęs ir negalėdamas atsidėkoti tiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo jį į tą neišvengiamą amžinybes vietą.

Mes atmindami ir apgailėdami jo prasišalinimą iš musų tarpo, reiškiame giliausią padėką dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms ir suteikusiems vainikus draugams. Dėkojame graboriui S. M. Skudui, kuris savu geru ir mandagiu patarnavimu garbingai nulydejo jį į amžinastį, o mums palengvino perkesti nuliudimą ir rupesčius, dėkojame gėlių aukotojams, grabnešiams Chic. Liet. Draugijos ir nariams Keistučio Klubo ir Chic. Liet. Dr-jai už suteiktą mums užuojautą ir pagalios dėkojame visiems dalyvavusiems laidotuvėse žmonėms; o tau musų mylimas vyre ir tėveli, sakome: ilsėkis šaltoj žemėje.

Nuliudę: **Moteris Barbora, podukrės: Agnieška ir Marijona, posunis Andrius.**

ZOFIJA LOVEIKIENĖ,
po tėvais Zbarauskaitė

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 8 d. 1940 m., sulaukus pusės amž., gimus Liet. Raseinių apskr., Karklėnų parap., Užkalnių kaime. Amerikoj išgyveno 30 metų.

Paliko dideliame nuliudime vyrą Jokubą ir sunų Jokubą, marčią Oną, anuką Ronald, 4 pusbrolius Domininką, Petrą ir Jim Pivorunus, ir Petrą Yaruta, jų šeimynas, pusseserę Yogančiją Tugaudas, ir daug kitų giminių ir draugų ir pažįstamų. Kunas pašarvotas namuose, 4544 S. Marshfield ave. Laidotuvės įvyks kovo 12 d., 8 val. ryto iš namų į Šv. Kryžiaus parap. bažnyčią, kurioj atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Sofijos Loveikienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudę liekame,
Vyras, Sunus ir kitos Giminės.
Laid. Dir. J. F. Eudeikis,
Tel. YARDS 1741.

LOVEIKIS Šiunčiam Gėles Telegramu į visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 So. Halsted Street
Tel. YARDS 7308

URBA Gėlės Mylintiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

A. ✝ A.

STANISLOVAS YUŠKA
gyveno 6241 So. State St.

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 8 d., 7:30 val. vakaro, 1940 m., sulaukęs pusės amž., gimęs Lietuvoj, Raseinių apskrity, Šidlavos miestely.

Amerikoj išgyveno 34 m.

Paliko dideliame nuliudime moterį Marie, po tėvais Triunaitę, dukterį Eleonor, brolį Boleslovą, švogerką Louise, švogerį Juozapą Saudus ir jų šeimyną, seserėčias Helen ir Alviną ir gimines Lietuvoj—3 brolius Kazimierą, Pranciškų ir Rapolą, 3 seseris ir gim.

Kunas pašarvotas koplyčioj 415 W. 63rd St. Namų tel. Englewood 8193. Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 12 d. 9:00 val. ryto iš kopl. į St. Anselms parap. bažnyčią, 61st ir Michigan, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Stanislovo Yuškos giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę liekā:
Moteris, Duktė, Broliai, Seserys ir kitos Giminės.
Laid. Dir. I. J. Zolp, Tel. Boulevard 0781.

URŠULĖ AVIŽIENĖ,
po tėvais Tumaitė.

Persiskyrė su šiuo pasauliu kovo 8 d. 9:45 val. vakare, 1940 m., sulaukus pusės amž., gimus Lietuvoje Kavarškių miestelyje.

Amerikoj išgyveno 32 m.

Paliko dideliame nuliudime 4 dukteris: Veroniką, Konstanciją, Eleną ir Genovaitę, sunų Raymundą, žentą Jurgį Rekash, Anukę Georgian ir daug kitų giminių.

Kunas pašarvotas 2341 So. Leavitt st. Laidotuvės įvyks antradienį, kovo 12 d., 8:30 v. ryto iš namų į Aušros Vartų parap. bažnyčią, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionės sielą, o iš ten bus nulydėta į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Uršulės Avižienės giminės, draugai ir pažįstami esat nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliudę lieka:

Sunus, Dukterys, Giminės.

Laid. Dir. Lachawicz ir Sūnai, Tel. CANAL 2515.

Garsinkitės "N-nose"

NAUJAUSI IR GERIAUSI
RAKANDAI
PIGIAUSIA KAINA—CASH ARBA
LENGVAIS IŠMOKĖJIMAIS
BARSKIS FURNITURE HOUSE, Inc.
"THE HOME OF FINE FURNITURE" SINCE 1904
1748-50 West 47th St. Phone Yards 5069

Naujos Meno Parodos

Sekantį ketvirtadienį, kovo 14 d., Art Institutas atidarys 44-tą metinę chicagiškių dailininkų meno parodą.

✤ ✤ ✤

Kovo 23 d. Stevens viešbutyje atsidarys pavasarinė vandens dažų dailės paroda. Ją rengia The All-Illinois Society of the Fine Arts.

✤ ✤ ✤

Apie kovo 15 d. atsidarys No-Jury dailės paroda, 830 N. Rush st.

Aukščiau minėtose parodose dalyvauja ir lietuviai dailininkai.

PASKAITA

Ketvirtadienį, kovo 14 d., 6:30 val. vakaro, Art Instituto Fullerton salėje įvyks nemokama paskaita tema: *"Menininkai ir žymus žmonės."* Bus aiškinama kaip dailininkai įamžino kai kuriuos žmones. Skaitys p-lė H. Parker.

KNYGOS

Rašo AREJAS VITKAUSKAS

Islandijos Menas

Ta nuošaliausia valstybė—sala kuoinažiausia vėrčia mus pagalvoti apie jos meną. Kažin kaip atrodo, kad nė tos valstybės nėra, o jau ką bekalbėti apie jos meną... Tačiau apie Islandijos meną yra kas pasakyti. Tegul kalba *Knut'as Gjerset'as*, iš Luther College, Decorah, Sowa, (imame jo *"Islandijos istoriją"*).

"Meno srityje nedaug tepasiekta Islandijoje iki devyniolikto šimtmečio pabaigos. Ankstybesniais laikais islandiečiai turėjo nagingų drožinėtojų, kylimų audėjų ir naugės darbininkų, ką galima matyti iš daugybės dalykų Reykjavik'o muziejuje, tautiniame muziejuje Kopenhagoje ir Nordiska Museet Stockholm'e, bet tie veikimai palaipsniui nusmuko, aišku, dėl neturto ir visuotino skurdo, kurie viešpatavo septynioliktame ir aštuonioliktame šimtmečiuose. Bet naujas intelektualis nubudimas ir pasitaisiusi ekonomiška padėtis taip pat atgaivino ilgai buvusius paneigtus žmonių gabumus, ir dabar jau yra naujojo Islandijos meno didelio augimo viltis. Sigurdur Gudmundsson, 1833—1874 m., buvo talentingas dailininkas. Jis įkurė Reykjavik'o Tautinį Muziejų ir atsidavė meno istorijos sryčiai, ypač savos šalies. Ta veikla atėmė tiek daug jo laiko, kad jis mažai beturėjo progos kurti savo originalius kurinius, bet jis vertingai pasitarnavo įžiebdamas meno meilę savo krašto žmonėse. Thorarinn'as Thorlaksson'as ir Asgrimur'as Jonsson'as parodė didelį talentą, ypač kaip Islandijos vietovaizdžių piešėjai. Einar'as Jonsson'as, gimęs 1874 m., yra Islandijos pirmasis skulptorius. Daugelis jo kurinių, kaip "Aušra", "Evoliucija", "Ymir og Audhumla" ir "Paminklas Karalienei Viktorijai" patraukė daug dėmesio. Jis taip pat sukurė paminklus Jonas'o Hallgrimsson, Jon'o Sigurdsson'o, Karaliaus Christijono IX ir Ingolf'o Arnarson'o. Turbut jo žymiausias kurinys yra "Nusikaltėlis", kuriame jis stipriai realistiškai apibrėžė centralinės figuros veido išraiškose, kaip ir visos grupės kompozicijoje, tragediją bevilitiškos kovos prieš žmonių prakeikimą, pasiekiantį nusikaltėlį net neapgyventos dykumos tolumoje. Su veidu, suklostytu iššaukime, bet išvagotu baimės, nusikaltėlis laiko ant savo kupros savo mirusios žmonos kuną, kad jos palaikus palaidojus pašventintoje žemėje... Jo dešinė ranka remiasi kastuvan. Savo kairėje rankoje jis laiko savo vaiką, įviniotą avies kailin, su pasitikėjimu besispaudžiantį prie jo savo bejėgume, ir jo kudlotas dvasna šuo lydi jį su gėdingu ir nuostabos žvilgsniu. Kentėjimo agoniją ir beviltišką vienatvę vargu begalima ryškiau atvaizduoti. Islandijos valstybė atsigabeno skulptoriaus kurinius į Islandiją, kur jie yra užlaikomi kaip tautinio meno turtas."

* * *

Getė žinojo, kaip atrodo lietuvaitės rubai.

S. Durylin'as savo knygoje *"Rusų rašytojai pas Getę Veimarė"*—rusų kalba, išleistoje *"Literaturos Palikimo"*: 4—6 nr.) rašo ir taip:

"Getės dienoraštyje randame ir tokius užrašus. 1808 m. rugsėjo 25 dieną. Pietųs su Aleksandru I-ju. 1811 m. per Velykas 'pietųs pas protopresvyterį su visais rusais'. Velykų varpai buvo girdimi tą dieną visame mažame Veimare. 1823 m. kovo 23 dieną Getė kviečia pietų kažin kokį rusą, kuris rodė jam Peterburgo vaizdus ir įvairių tautų rubus, ('kostiumy raznych narodnostej'—žinoma, ir lietuvių...).

Kaip kartais susipina likimo keliai! Jeigu ne tas rusas, kažin ar koks lietuvis butų kuomet pas Getę patekęs! O rusas — kaip savo valstybės "įvairias tautas", tarpe kitų, galėjo ir lietuvius parodyti...

MENAS IR INTELEKTAS.

(Iš Christopher Morley—Sat. Rev. of Literature red.—minčių).

Senų dalykų — dalykėlių krautuvės laikytojai krašte aš pasiuliau vartoti obalsį: *Jeigu nežinote ko reikia, mes tą turime...* Tai yra geras obalsis meno dalykuose. Menininko nepelningiausias klijentas yra asmuo, kuris mano, kad jis žino išanksto.

* * *

Joks savo vardo vertas menininkas amžinai savo parašu neužtvirtina jokios rųšies etchniškos dogmos.

* * *

Menininkas turi sukelti savo patrone troškimą, kuris butų pakankamai stiprus, kad jis galėtų nuduoti gražiai jam pasiduodąs. Bet jis pats turi troškimą išrasti, sukurti ir iššauklėti.

Parinko Ar. V.

RUGS
1500 NAUJŲ KAURŲ
500 NEATSIIMTŲ
KAINOS Sumažintos 50% Numuštos iki ½
DIDELIŲ KAURŲ
BARGENAI
Neatsiimta 6x9, 8x10, 9x12, 9x15,11x19
Vertė nuo $6 iki $60. Dabar $3 iki $29
Naujų 6x9, 8x10, 9x12, 12x18, 10½x15
Vertė $20 iki $85. Dabar $10 iki $42 ir aukščiau.
15 9x12 tikrų orientalių, 50 kitokių Mieros 2x4 iki 11x18, 40% nuolaidos
1000 jardų karpetų po 50c jard ir aukščiau.
CHECKER CLEANERS
SANDĖLIAI
6208-16 S. HACINE—Dienomis, 6 vakarus

Senatvės Polisai Išmoka Iki $50 Į Mėnesį

Nuo 65 iki 85 metų amžiaus taip reikalinga apsauga tekainuoja po 1 centą į dieną.

Postal Life & Casualty Insurance Co.——Postal Life Building, Kansas City, Mo., turi naują nuo nelaimės apdraudos polisą vyrams ir moterims nuo 65 iki 85 metų amžiaus.

Išmoka iki $500 jei užmuštų, iki $50 į mėnesį sunegalėjus, iki $25 į mėnesį už ligoninės priežiurą ir daug kitokių seniems žmonėms butinų reikalų.

Ir tai tekainuoja po 1 centą į dieną—$3.65 į metus.

Pareikalavimus Postal apmoka tuojau. Jau daugiau kaip ketvirtis milijono yra pirkę postal polisų. Tas seniems žmonėms apdrausti polisas turi tikrai patrauklią naudą. Neveikia medikalės ekzaminacijos—nė agentai kreipsis į jus.

NEREIKALINGA IR PINIGŲ SIŲSTI DABAR. Užtenka parašyti mums savo vardą, antrašą ir amžių—paskui, vardą, antrašą ir gyminystę kam polisą užrašai, o mes prisiųsime polisą dešimts dienų laikui susipažinti.

INSPEKCIJA DYKAI. Nėra jokių prievolių. Ši pasiula yra apribota, tad rašykite šiandien.

KAS TAI PER TIPAS?...

Išpopuliarėjus Rusijoje "rubaškai"—palaidinei—ją imta vadinti "tolstovka", nes tokią pat nešiojo garsusis Levas Tolstojus. *Riepinas* basō Tolstojaus portrete jį su "tolstovka" ir atvaizdavo. Maskvos jumoro žurnalas pajuokdamas visuotinį atsilikimą žiniose įdėjo mokinių ekskursijos muziejuje karikaturą, kur mokinys klausia:

"O tas, tolstovka apsivilkęs, kas per tipas?"... —*Ar. Vit.*

Jaunas, Bet Turi Didelius, Stiprius Sparnus

Elmer J. Mackiewich, Standard Federal Savings ir Loan bendrovės prezidento, Justino Mackevičiaus sunus, turi tik 25 metus amžiaus, bet jo sparnai yra dideli ir stiprus.

Elmer yra pirmas oficierius su American Airlines bendrove, ir reguliariai valdo jos milžiniškus lėktuvus jų kelionėse tarp Chicagos, Indianapolis, Cincinnati, Washington ir New York.

Pereitą vasarą Elmer nulėkdino savo tėvą, Justiną, į įvairias valstybes. Jis turėjo biznio reikalų, kaipo Standard B-vės prezidentas.

A. Z.

Diena Iš Dienos

ĮVYKO PENNSYLVANIJON

Kovo 7 d. geras naujienietis, p. Louis J. Poszkus, išvažiavo į Vandergrift, Pennsylvania, tenai paviešėti pas gimines. Į Chicagą p. Poszkus ketina grįžti tiktai po trijų savaičių. Vandergrift ir apielinkėje jis turi daug giminių ir draugų.

Išsiėmė Leidimus Vedyboms (Chicagoj)

Charles Frank, 28, su Constance Belski, 31

Arthur Gillis, 20, su Evelyn Michalek, 19

Reikalauja Perskiru

Alexandra Javaras nuo George Javaras

Gavo Perskiras

Honorata Lepucki nuo Simon Lepucki

CLASSIFIED ADS.

PERSONAL
Asmenų Ieško

PAIEŠKAU SESERŲ Agotos Linkiutės po vyru Plušciauskienės. Paeina iš Raseinių apskr., Vidukles miestelio. Gyveno Scranton, Pa. ant Providence gatvės. Prašau ją pačią ar žinančius apie ją atsišaukti. Busiu dėkingas. Juozas Linkus, 4635 So. Washtenaw, Chicago, Ill.

HELP WANTED—FEMALE
Darbininkių Reikia

REIKALINGA PATYRUSIŲ STRAW operatorių. Ateikite pasirengę dirbti. VICTORIA HAT FRAMES MANUFACTURING CO., 65 East South Water St. Room 1602.

MERGINA BENDRAM RUOŠOS darbui, buti geri namai nuolatinis. Irving 9364.

OPERATORIŲ 200
Single needle ir special 4 taipgi 12 adata šiuvamų mašinų, pinkerių ir bottom heimers, prie plaunamų suknelių, ypatingas aukštos rušies darbo mokestis. Turi buti patyrusios. Merginos gali uždirbti toli daugiau negu minimumą. Geroms operatorėms ekstra kompensacija. SMOLER BROS, 2300 Wabansia.

REIKALINGA MERGINA ar moteris namų darbui. 4248 So. Artesian Ave., Mrs. Smilgis.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKALINGA LIKIERAMS pardavinėtojų turintys ryšių su taverhais visoms žinomoms brandems pardavinėti. Komisija arba alga, jei atsakąs. Prospect 6300.

REIKALINGAS ŽMOGUS dirbti farmoje, mokantis draivyti troką ar traktorių. Gyvenimas ir alga. 3658 West 111 St.

REIKALINGA PATYRUSIŲ ukės dabrinink ųvedusių ir viengungių; galėtų priimti šeimyną su 2—3 dideliais vaikais dirbti ukėj. Darbas nuolatinis. Rašyti angliškai
VICTOR FACHET,
Luther, Michigan.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai-Žemė Pardavimui

VISIŠKAI ULTRA MODERNAS namas keletas minučių į vakarus nuo Maywood, maudyklė, sanitarė sistema, 6 kambarių grindys, laiptai į antrą aukštą, elektrika (dekoruoti 4 kambariai) ant plataus šeimyninio dydžio nuosavybės. Kaina $2875, $21 į mėnesį. Mažas įmokėjimas. Nuosavybe kovo 15 d. Box 2006, 1739 So. Halsted St.

LIKVIDUOJA NUOSAVYBĘ
7 kambarių freimas geram stovy, 2 karų garažas, naujas furnasas, elektrikinis refrigeratorius, stalas, Cot, (lovelė), pčius, arti mokykla, krautuvė, susisiekimas, pinigais — terminais. Savininkas vietoje. Kaina tiktai $4250, 7285 Langley Ave. Pasitarimui šaukti Radcliffe 2768.

PIGIAI PARSIDUODA medinis namas—2 po 4 kambarius. 4246 So. Artesian. Savininkas antram aukšte.

MARQUETTE PARKE parsiduoda 7 kambarių murinis bungalow už pusę kainos kiek kainavo pabudavoti, aukštas beismentas, lotas 37½x125, karštu vandeniu šildymas, visi langai turi weather-strips. 7004 So. Fairfield Ave.

PARDAVIMUI PLYTINIS 4 IR 5 kambarių, tile stogas, 12 sienose ir 2 kambariai beismente, arti St. Theodore's Church. Matyti 12 iki 3 savaitdieniais. Savininkas 6241 S. Paulina.

NAMŲ KAINOS SMARKIAI KYLA, PIRK NAMĄ DABAR—LAIMĖSI
2 flatų 6 kamb. moderniškas muro namas, karštu vand. apšild. Randasi gražiausioj apylinkėj — Marquette Parke. Kaina trumpam laikui tik $8,800
4 fl. moderniškas namas, apšildomas. Randasi Marquette Parke. Kaina tik $12,300; įmokėti $5,000
Biznio namas, 2-štorai ir 3 flatai. Randasi Marquette Parke apylinkė. Kaina tik $12,500; įmokėti $4,000
Bungalows 5 arba 6 kamb. paimtos už skolas, kurios turi but greitai parduotos su mažu įmokėjimu.
Kreiptis į įgaliotinį:
K. J. MACKE-MAČIUKAS.
2346 W. 69th St. 2-ros lubos.
Tel. Prospect 3140.

SUSIRINKIMAI

AMERIKOS LIETUVIŲ LAISVAMANIŲ ETINĖS KULTUROS DR-JOS No. 1 kuopos narių susirinkimas įvyks antradienį, kovo 12 d. Darbininkų svet., 10413 South Michigan ave. 7:30 val. vak. Laisvamanių Draugija yra perorganizuota ir pirmai kuopai pavesta eiti centro pareigas kol bus išrinktas pastovus komitetas. Visi malonėkite dalyvauti. —**P. J. Kuchinskas, sekr.**

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

BET KOKIA ĮMANOMA pasiula paims kampinį taverną, gerai staku prikrautą, 6 kambarių flatą. 1501 48th Ct., Cicero.

PADRAVIMUI MĖSOS MARKETAS, padaro $600 į savaitę biznio, kreiptis. 3553 So. Ashland Ave.

PARDAVIMUI TAVERNAS ar rendai. Pigi renda ir kambariai. 3738 So. Halsted St.

PARDAVIMUI GROSERNĖ ir mėsos marketas. Restricted Neighborhood, su ar be namo. 5700 So. Honore Street.

PARDAVIMUI TAVERNAS ir nuosavybė, biznis gerai išdirbtas, 4139 So. Kedzie.

PARDAVIMUI MODERNA delikatesų krautuvė, kampas prie Jefferson Parkų, veikiantis biznis, gyvenimui kambariai, nebrangiai. Tel. Avenue 7026. Brokeriai nesikreipkite.

FARMS FOR SALE
Ukiai Pardavimui

40 AKRŲ ŽEMĖS, geras 6 kambarių namas, barnė, vėjo malunas, obuolių sodnas, avėtės, nuosavybė, pigiai greitam pardavimui. Rašyti George Grasneyer R 1, New Era, Michigan.

200 AKRŲ ŽEMĖS 3½ mylios šiaurės vakaruos, Genoa, Ill., prie grįsto kelio, elektrika, geri pagerinimai. Dėl informacijų rašyti R. L. Hill, Turpin, Oklahoma.

DALINAI UŽBAIGTAS namas, šeimos farma arti Harlem ir 63 gt. Pasiulo už $1150, $150 pinigais, $15 mėn. Box 2312, 1739 So. Halsted St.

PAKILUSIAI ŠEIMAI, greta esanti nuosavybė priguli pasekmingiems vyrams ir moterims, veik 5 akrai, šimtai aukštų medžių, krumų, krumokšlių, prie grįsto kelio, arti Palos miestelio, retas bargenas. $1500, $300 pinigais, likusią po $18 mėn. Box 2011, 1739 So. Halsted.

ANT KALVOS, kiek su mišku apie 30,000 ketv. pėdų prie grįsto kelio, arti Forest Preserves vakaruose nuo Maywood. Kaina $375, $75 pinigais, $5 į mėnesį Užgirta 15 metų paskola. Box 2310, 1739 S. Halsted St.

PUIKI 15 AKRŲ DALINAI mišku apaugusi, kalvos ukė prie grįsto kelio, keletas minučių iki Forest Preserve. Kaina $175 už akrą, labai prieinami terminai. Box 2009, 1739 So. Halsted St.

ARTI CICERO AVENUE ir 135 gat. šeimos farma, grįstas kelias, elektrika, pasiulo veik 20,000 ketv. pėdų už $350, $75 pinigais, $5 į mėnesį. No extra. Box 2308, 1739 South Halsted St.

VEIK 4 AKRAI VISTŲ ančių ar daržovių ukiai, gerai nudreinuota. Pietuos nuo Higgins arti Mannheim kelio (Grįstas kelias iki įvažiavimo), elektrika yra. Kaina už viską $750, $150 pinigais, $10 į mėnesį. Box 2007, 1739 So. Halsted.

FINANCE AND LOANS
Finansai ir Paskolos

DUODAME PIRMUOSIUS morgičius iš 4% palukanų be komisijos. Perkame morgičius išsimokamus ir defaultuotus aukščiausią kainą. ATLAS INVESTMENT CO., 6 N. Clark St., Tel. State 7653.

WHOLESALE FURNITURE
Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vienatik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sunus, 6343 S. Western Ave., Chicago Ill. Phone Republic 6051.

Kas diena . . .

Tukstantinės pirkėjų armijos ieško visokių pirkinių, biznio progų ir t. t.

• • •

Todėl jeigu turite ką parduoti, mainyti, išnuomoti, samdytis ir t. t., nelaukite, kad kitas pavilios jusų gerąjį kostumerį, bet garsinkitės ŠIANDIEN NAUJIENŲ "Classified" skyriuje.

SKAITYKITE kas dieną Naujienų 7-me puslapyje "Classified" skyrių, kur siuloma daug įvairių gerų bargenų.

VISUOSE BIZNIO reikaluose naudokitės Naujienų aukštos vertybės classified skyriaus patarnavimu pašaukdami arba atveždami:

CANal 8500
"NAUJIENOS"
1739 S. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

APIE BUSIMĄ S.L.A. SEIMO VIETĄ

Busimas SLA seimas įvyks Chicagoje. Čia netoli visos (20) SLA kuopos yra susispietusios į 6-tą apskritį. Aišku, kad į seimo ruošimą reikia įtraukti ne vieną ir ne kelias, o visas kuopas. Net ir tą para kuopų, kurios iki šiol nebuvo apskričio sutiko dalyvauti seimo ruošime.

Buvo atsiklausta SLA. prezidento ir kitų keturių Pild. Tarybos narių, ar jie mano seimo rengimą pavesti 6-tam apskričiui ir gauta teigiamas atsakymas. Ir ištikro, kam kitam, jei ne SLA kuopų organizacijai išpuola ši pareiga?

Reguliari apskričio konferencija išpuola kovo mėnesį, bet pirmesnėji konferencija nutarė ją atkelti į sausio mėnesį, kad užtektų laiko pasiruošimui prie seimo.

Šitoji sausio mėnesio konferencija nutarė, kad kiekviena kuopa išrinktų po du atstovu į seimo rengimo komitetą, ką kuopos ir padarė vasario mėnesio susirinkimuose.

Vasario 25 d. buvo sušauktas komiteto susirinkimas, po to, kada visos kuopos jau buvo turėjusios mitingus, o konferencijos buvo nutarta, kad jos turi išrinkti atstovus vasario mėnesį. Reiškia, jie jau buvo išrinkti. Į susirinkimą jie buvo kviečiami laiškais, telefonais ir per spaudą. Ne apskričio kaltė, jei kas neatsilankė.

Komiteto susirinkime, kur dalyvavo 33 seimo rengimo nariai, apskričio pirmininkas pranešė, kad pirmoj eilėj reikės susitarti dėl datos ir vietos seimui. Vienbalsiai nutarta, kad seimas prasidėtų birželio 24 d. Dėl seimo vietos pirmininkas pranešė, kad negauta iš niekur jokių pakvietimų, išskyrus kelis viešbučius, kurie nieko nesiulo, o sužinoję apie busimus seimus nori gauti juos pas save. Jis pajuokavo, kad demokratai ir republikonai laiko savo konvencijas tuose miestuose, kurie daugiausia pinigų pasiulo, gi 6-tam apskričiui niekas nieko nesiulo, todėl esame liuosi seimą rengti, kur nutarsime. Jis pranešė gavęs prašymą nuo pittsburgiečių, kad seimas įvyktų viešbutyj ir darąs tą pranešimą, kad pittsburghiečiai nekaltintų jo užtylėjimu. Apskričio pirmininkas pakartotinai pareiškė, kad jis yra bešališkas, nesuinteresuotas dėl seimo vietos. Kada ėjo diskusijos apie ją, jis leido kalbėti kiekvienam, kas tik norėjo ir kiek tik norėjo. Diskusijos sustojo tik tada, kada susirinkimas nutarė jas baigti. Pravestas slaptas balsavimas, nes tik tokiu budu žmonės drįsta pareikšti savo tikrąją nuomonę. Ir kas išėjo? Devyni balsai už Liet. Auditoriją ir 24 balsai už rengimą viešbutyj. Kad ir visų kuopų atstovai butų dalyvavę sykiu su apskričio valdybos nariais, kuriuos konferencija irgi įgaliavo kaipo seimo rengėjus, skaitlinė buvo galėjusi buti 46. Iš 46 balsų 24 yra didžiuma. Bet šiame susirinkime dalyvavo 33 ir 24 balsai prieš 9 yra netoli du trečdaliai.

6 to apskričio pirmininkas yra tikras demokratas ir su didžiumos balsų skaitosi. Jis nėra tokis politiškas feikeris, kai tie, kurie yra diktatorių šalininkai ir demokratija dangstosi tik dėl patogumų.

Jei 6-tam apskričiui išpuls seimas rengti, jis bus rengiamas taip, kaip didžiuma nutarė, o ne taip kaip pirmininkas ar keli kiti užsimanytų.

Nekreipkite dėmesio į tuloj spaudoj daromas intrigas dėl seimo vietos.

Dr. A. Montvidas,
SLA 6-to Apskr. pirm.

Dr. P. Grigaitis Sugrįžo iš SLA P. T. Suvažiavimo

Gugis, Mikužiutė Pasiliko

Šeštadienį, apie 5 val. vakare, "Naujienų" redaktorius, Dr. P. Grigaitis sugrįžo iš Pildomosios Tarybos suvažiavimo, New Yorke, kur išbuvo apie 5 dienas, kaipo apšvietos komisijos pirmininkas.

Advokatas K. P. Gugis, centro iždininkas, dar pasiliko posėdžiauti ir sugrįš sekmadienį ar pirmadienį, o panelė E. Mikužiutė, iždo globėja, dar pasilieka kokiai savaitei laiko, peržiurėti Susivienijimo knygas.

S.L.A. Pildomoji Taryba šį kartą turėjo daug svarbių reikalų išspręsti ir nors buvo tarpais karštų diskusijų, vienok pasisekė visus klausimus teigiamai sutvarkyti.

T. R.

Naudokitės Liuosu Laiku — Lankykite WPA Klases

Galite Įsirašyti Dabar; Mokėti Nereikia

Dabar galite nueiti į bile kurią vietą mokyklą, arba viešojo knygyno skyrių, ir įsirašyti į tinkamą mokslo kliasą, visiškai nemokamai. Šios kliasės yra užlaikomos WPA administracijos, suaugusių naudai.

Kiekvienas kuris tur 16 arba daugiau metų gali įsirašyti. Kliasės padengia ne tik visas mokslo šakas, bet ir piliętybę ir namų tvarkymą. Šiuo laiku apie 25 tukstančiai naudojasi šia proga. Galite gauti pamokas dailėje, muzikoje, svetimose kalbose, ir net kaikuriuose komerciniuose dalykuose.

Šios mokyklos yra visose miesto dalyse, ir kliases galima lankyti dienomis ar vakarais. Išviso mokytojų yra 457, ir visi pritinka Chicagos Mokslo Tarybos reikalavimams.

Moterų tarpe, mokyklų administracija praneša, populiariausios kliasės yra maisto pagaminimo ir skrybėlių siuvimo. Antroje vietoje stovi muzika ir dailė. Taigi matytis, kad ne tik vyrams, bet ir moterims yra naudinga pašvęsti porą valandų laiko kas savaitę.

Specialios ateiviams kliasės irgi yra labai populiarios. Jų tikslas yra išlavinti suaugusus ateivius skaityme ir rašyme anglų kalbos, ir priruošti juos prie pilietybės.

Visos mokyklos ir knygynai turi pilnas informacijas apie šias kliases. Vertėtų pasiteirauti.

b. r.

Ugniagesiai Vartos Radio Gaisrų Gęsinime

Chicago ugniagesiai neužilgo naudosis radio patogumus kovoje su ugnimi.

Fred H. Schnell, policijos departamento inžinierius, yra ištobulinęs aparatą siuntimui ir priėmimui radio bangų, kuris išviso sveria tiktai septynis ir pusę svarų, taip kad ugniagesiai galės juos nešiotis ant nugarų ir girdėti savo kapitonų įsakymus, nors jų negalėtų ir matyti.

Išmėginimai aparato parodė, kad jis yra praktiškas.

Burton-Dixie Darbininkai Turės Unijos Rinkimus

Pasiskirs kuriai nori priguleti

Kadangi dvi unijos, Mattress, Spring and Bedding Workers, Local 185, ir Upholsterers International Union of America, reikalavo, kad metalo darbininkai Burton-Dixie Korporacijos dirbtuvėje, 2024 So. Raciene ave., prie tų unijų prisidėtų tai National Labar Relations Taryba buvo priversta tarpininkauti.

National Labor Relations Taryba nutarė, kad Burton-Dixie darbininkai turės patys šį klausimą išspręsti, laikydami balsavimus 30 dienų bėgyje. Jų tarpe yra ir daugelis lietuvių.

Paliepė grąžinti unijistus

National Relations Taryba kitame penktadienio nutarime įsakė Paul A. Reichelt Kompanijai grąžinti į darbą tryliką darbininkų, kurie buvo atleisti balandžio 8 d., 1937 m. už tai, kad jie įstojo kailių darbininkų unijon. Kompanija turės taipgi atmokėti visas algas nuo tos dienos.

Reichelt Kompanija yra partnerystė trijų žmonių, ir randasi adresu 19 So. Wells st. Jai dabar buvo įsakyta ateityje derėtis su Chicago Fur Workers Union, Local 45.

Rado Illinois Viešų Darbų Direktorių Negyvą Vanoje

Tyrinėja F. Lynden Smith'o mirties priežastį

F. Lyden Smith, direktorius viešų darbų Illinois valstijoje ir buvusis Gubernatoriaus Hornerio pagelbininkas, šeštadienio rytą buvo rastas negyvas vanoje Švento Jono ligoninėje, Springfielde. Priežastis mirties dar nebuvo nustatyta, bet yra galimybė, kad Smith'as pasidarė sau galą.

Smith ligoninėje išbuvo dvi dienas, kur dak[illegible]rai laikė jį observacijai, tyrinėdami priežastis jo protinio nenormalumo. Budamas Floridoj, jis ir ten išbuvo ligoninėj dėl tos pačios priežasties.

Šeštadienio rytą slaugė pradarė duris maudynės, kur jis buvo nuėjęs skustis barzdą, ir rado jį pusiau nusiskutusį vanoje, negyvą.

Smith'as buvo vienas iš Hornerio pagelbininkų iki vasario mėnesio, kada jis buvo prašalintas iš gubernatoriaus patarėjų tarpo už tai, kad jis perdaug įrodinėjo, kad Horneris yra permenkos sveikatos vesti trečio termino kampaniją.

$500,000 Prizais Arlington Arklių Lenktynėse

Dalyvaus Geriausi Arkliai

Pusė milijono dolerių bus išdalinta arklių savininkams per trisdešimts dienų lenktynių Arlington Parke, nuo birželio 24 d. iki liepos 27 d.

Tikimasi, kad Amerikos geriausieji arkliai bus atgabenti Chicagon dalyvauti tose lenktynėse. Kiekvienų lenktynių laimėtojams bus suteikta nemažiau $1,000. Septyniose didesnėse lenktynėse, arklių savininkams bus išdalinta $2[illegible]000.

Matomai, arklių lenktynės yra viena iš Amerikos didžiausių biznių. Pinigai niekur kitur, kaip tik "arkliukų parkuose" taip greitai išsikrausto iš vienos kišenės į kitą.

LSS Jubiliejinis Banketas

1905—1940

Draugai, LSS. 35 metų JUBILIEJINIS BANKETAS įvyks sekmadienį, kovo 17 d., kaip 7 valandą vakare, MARQUETTE Svetainėj, 6908 So. Western Ave.

Visi draugai ir pritarėjai socialistiškai idėjai prašomi tikietus įsigyti iš anksto. Juos galite gauti NAUJIENŲ raštinėj arba pas LSS. narius.

Nuo draugų rupestingumo priklausys ir musų banketo gerumas ir įspudingumas. Todėl, draugai, pasižymėkite dieną ir visi kaip vienas pasipirkite tikietą iš anksto.

Rengia ir kviečia
LSS. Centralinė Kuopa.

Sears Stato Sankrovą už $1,000,000 Bridgeporte

Goldblatts irgi neužilgo mano statyti

BRIDGEPORTAS. — Didžiulė Sears, Roebuck and Company yra nupirkusi plotą žemės prie 35 ir Union gatvių, prie pat geležkelio ir Chicagos upės, kur jau pradėjo statyti vieno augšto sankrovą, kuri kainuos $860,000. Su kaina žemės ploto visi kaštai sieks daugiau kaip milijonas dolerių.

Šioje vietoje pirmiau buvo senasis Union Rolling Mills plieno fabrikas, tarp Archer ir 35 gatvių, ir Chicago upės ir Ashland gatvės. Čionai seniau ir daugelis lietuvių dirbo, ką tik iš Lietuvos atvykę. Fabrikas, kuris buvo pastatytas 1863 metais, buvo nuverstas tik keleta metų atgal.

Sears Roebuck planuoja statyti vieną iš džiausiausių santyti vieną iš didžiausių sanmetų.

Gandai apie Goldblatt

Taipgi eina nepatvirtinti gandai, kad Goldblatt's krautuvių kompanija mano pirkti žemės plotą antram kampe senojo Union Rolling Mills ploto, prie 35 ir Archer gatvių. Sakoma, kad žemė kainuosianti apie $300,000, ir kad ant jos Goldblatt planuoja statyti vieną arba daugiau namų, kurių kaina siektų daugiau kaip du milijonai dolerių.

AUTOMOBILIŲ NELAIMĖS

Vienoj nelaimėj keturis užmušė ir šešis sužeidė

● Prie Evansville, Indianoj, susikulė du greitai važiuojanti automobiliai. Rezultate keturi žmonės, tarp jų du chicagiečiai, buvo užmušti ir šeši sužeisti. Užmuštieji buvo: Albert B. Gaber, 2314 Farwell avenue, radio firmos viršininkas; Jack Davidson, 28, Gilbert Ballard, 29, ir Frances Monts, 19.

● Chicagoj automobiliai vakar ir užvakar užmušė sekamus žmones:

31 metų Leoną Bordeau, 423 Essex Road;

Otto Schultz, 55 (žuvo prie Halsted ir Roosevelt);

59 metų Louise Jackson, 3629 Ellis Park, ir

Leonard Charles, 25, nuo 847 W. 14th street.

Penktadienį, Congress viešbutyje, vidurmiestyje, įvyks koncertas rengiamas suomių naudai.

Programą išpildys Mae Doelling Schmidt ir Lucille Manker, pianų duetu, ir Freda Draper, dainomis.

Per 4-is Metus Padėjo 8,389 Ateiviams Įgyti Pilietybę

WPA Kliasų Rekordas

Jau keturi metai kaip WPA administracija Chicagoje veda speciales kliasas ateiviams, kurios juos pamokina skaityti ir rašyti angliškai, ir priruošia prie pilietybės kvotimų.

WPA rekordai parodo, kad iki šiolei, 8,389 vyrai ir moterys, kurie lankė šias kliasas, jau pasekmingai išlaikė naturalizacijos kvotimus.

Šįmet jas lanko apie 5,000 vyrų ir moterų. Kliasos yra laikomos visose miesto dalyse ir yra nemokamos. Apie jas galite pasiteirauti bile kurioje viešoje mokykloje, arba knygynuose.

A. Lechavičius "Įsteigė" Karpetų Dirbtuvę

Oak Forest Prieglaudoj

Pereitą šeštadienį gavau progą atlankyti Oak Foresto gyventoją, p. A. Lechavičių.

Mat, keletą savaičių atgal buvo pranešta, kad A. Lechavičius sunkiai susirgo ir buvo įsakyta prisirengti jį iš ten parvežti (žinoma su ambulansu). Bet nuvažiavęs radau jau pasveikusį ir besivažinėjantį savo "dviračiu".

Po pasikalbėjimo pasirodė, kad jis dabar yra prisirašęs prie karpetų dirbtuvės, kuri ten yra suorganizuota kokios ten moterų draugijos.

Ta draugija duoda jiems mokytojus ir medžiagą.

Padirbtus daiktus parduoda ten pat lankytojams, už tiek, kiek kainuoja jų padirbimas. Jie ten išdirba gana gražių dalykėlių. Ten yra piešimo skyrius, kur piešia visokius vaizdelius, audžia šalikus, iš medžio išdirba visokius papuošalus, siuva moteriškas sukneles ir dar keletą skirtingų daiktų.

Lechavičius Audžia Vilnonius Karpetus

A. Lechavičius audžia karpetas iš vilnonių siulų ir iš kitokių medžiagų. Mokesčio gauna 25c nuo dolerio, kada jo padirbtą karpetą kam nors parduoda.

Taigi jo dirbiniams yra reikalingi kostumeriai, nes didelio stako dirbti neduoda, o ir už savo darbą jis gauna mokėti tik tada, kada daiktą parduoda.

Aš netikėjau, kad tokie seniai galėtų tokius gražius daiktus padaryti.

Prieglaudoj 120 Lietuvių

Lietuviams patarčiau, turint liuoso laiko, ten nuvažiuoti ir plačiaus apžiurėti tą įstaigą. Ten galima gauti žmogų, kuris jums išrodys visas tos įstaigos įmones, kurios yra gana žingeidžios. O ir patys tos įstaigos įnamiai yra žingeidus ir smagu su jais arčiaus susipažinti. Ten yra apie 120 lietuvių.

T. Rypkevičia.

Posto Moterų Bunco Vakaras Buvo Pasekmingas

Dariaus-Girėno legijonierių posto pagelbinis skyrius, susidedąs iš posto narių moterų sutraukė daug gražios publikos į savo bunco ir kortų lošimo vakarą, kovo 6 d.

Vakarėlis įvyko Dariaus-Girėno salėje, 4414 So. Western Ave. Daug gražių ir brangių dovanų buvo išdalinta laimingiesiems.

Buvęs.

Išdavė Draugą Su Kuriuo Mėgino Karą Pavogti

Tony Rock, 2657 Crystal St., kuris buvo policijos areštuotas antradienio vakare, kada su kitų piktadarių mėgino pavogti automobilį, lauke Esquire teatro, išdavė policijai vardą savo draugo, kuriam pasisekė antradienį pabėgti, ir šiandien jau turi su kuom pasikalbėti "šaltojoj".

Antras vagilis yra Joseph Kriston, 21 metų amžiaus, gyvenąs 2940 Thomas St. Rock yra 25 metų.

Miesto Draiveriai Laikė Balsavimus Streiko Klausimu

Negali Susitarti Su Miesto Valdyba

Chicagos miesto trokų draiveriai vakar popietų laikė balsavimus klausimu, ar eiti ant streiko prieš miestą ar ne.

George Kopps, pirmininkas International Brotherhood of Teamsters unijos, pareiškė, kad kitaip negalima išrišti klausimo, nes derybos su viešų darbų komisionierium, Oscar Hewitt, buvo be pasekmių.

Jis pareiškė, kad miesto draiveriai priešinasi naujam planui sulyg kuriuo miestas moka jiems $8 į dieną, vieton $192 į mėnesį.

Rodys Filmus Vilniečių Naudai

Pranešimas

Teisėjo John T. Zurio pastangomis Lietuvai Gelbėti Fondas galutinai susitarė su pp. Motuzais, bendromis jėgomis rodyti Chicagoje ir apylinkėse jų paveikslus. Apmokėjus reikalingas filmų operavimo išlaidas pelnas eis vilniečiams šelpti.

Turint tokį kilnų tikslą ir brolių Motuzų visuomet žiurėtoją patenkinančius judžius, reikalinga manyti, kad chicagiečiai tą darbą giliai įvertins ir, kaip pageidaujama, skaitlingai paveikslų rodymo vakarais atsilankys. Naudokimės kiekviena proga Vilniją remti.

Fondo sek-tas.

SPORTAS

Dalis Šių Kumštynių Pelno Eina Senelių Prieglaudai

"Vado" turnamentas

Al. G. Kumskis, leidėjas naujo anglų kalba lietuviams skirto laikraščio, "Lithuanian Leader", praneša, kad dalis pelno, dvidešimts penktas nuošimtis, nuo to laikraščio rengiamo kumštynių turnamento bus paaukauta senelių prieglaudai.

Turnamentas, kuris įvyks balandžio 3 d. ir 5 d., Field Artillery Armory salėje, prie 52 ir Cottage Grove gatvių, sutrauks geriausius Chicagos ir apylinkės lietuvius kumštininkus. Pirmieji susirėmimai įvyks trečiadienį, balandžio 3 d., o likusieji dalyvaus "čampionų" vakare, balandžio 5 d.

Tikietus galite įsigyti "Vado" raštinėje, 6825 So. Western ave.

(Sp.)

NAUJIENŲ METINIS KONCERTAS
Kovo 31 d., 1940

Vakar ir Užvakar Chicagoje

● **Visa Chicags policija užvakar sukruto ieškoti negro, kuris pašovė ir sunkiai sužeidė Seržantą Michael J. Curtin, buvusį Mėro Kelly ypatišką sargą. Curtin buvo pašautas kai jis buvo negro užkluptas prie 48 ir Drexel gatvių, kur jis vaikštinėjo be uniformos. Negras išlindo iš tarpe dviejų automobilių ir atkišo revolverį į Curtin'o veidą. Jam pasipriešinus, negras paleido keturis šuvius ir Curtin krito, sunkiai sužeistas. Curtin yra 46 metų amžiaus ir gyvena adresu 4637 Drexel Boulevard, su žmona ir dviem vaikučiais.**

● Senukė Katherine King, 84 metų amžiaus, prarado savo gyvybę anksti užvakar rytą kai, įeidama į savo namus, sutiko vagį koridoriuje. Vagis ją užsmaugė ir paliko mirštančią. Ji gyveno su savo duktere ir žentu tuose pačiuose namuose, 3100 Thayer St., Evanston, bet juodu yra išvažiavę Floridon.

● **Chicagos policija užvakar paskelbė, kad sugavo du negru kurie nužudė groserninką, Stephen Broscoe, manadžerių krautuvės adresu 3654 Wentworth Ave., trečiadienį. Suimtieji, Lee Van Woods, 23 metų, ir George Jones prisipažino prie kaltės.**

● Homer Martin, pirmininkas Automobile Workers Union, kuri dabar priguli prie American Federation of Labor, užvakar užsigynė, kad jis mėgina vėl savo uniją prirašyti prie C.I.O., kaip Roland J. Thomas, pirmininkas CIO automobilių darbininkų unijos pirmininkas, buvo anksčiau pareiškęs. Thomas buvo pasiuntęs agentą prie jo, Martin pasakė, bet jis buk pareiškė, kad C.I.O. unija neužilgo turės "prapulti" dėl savo susirišimo su komunistais.

● **Tyrinėtojai gaisro, kuris pereitą savaitę sunaikino dalį Bremen Township pašalpos raštinės, ant 147-tos gatvės, arti Kedzie, pareiškė, jog iš rekordų patirta, kad pašalpos čekiai buvo išrašomi žmonėms, kurių visai nėra. Prie kai kurių pašalpgavių vardų pažymėtos sumos pinigų esančios didesnės negu pašalpgaviai tikrenybėj gavo. Pasirodė irgi, kad raštinės knygvedys turi ne vieną, bet dvi pačias, ir dvi šeimas. Jam išrašytas varantas.**

● **Tarp Austin ir Harlem avenue nuo bėgių nušoko ir ties 6111 Roosevelt Road, įvažiavo West Town linijos gatvekaris, kursuojantis Roosevelt gatve.**

● Alex Destakstro, 53 metų chicagietis, 6937 S. Justin st., apkaltino savo žmoną Genevieve neištikimybe, ją pašovė, taipgi sunkiai sužeidė vieną Dominic Lamandano, nuo 6809 S. Hermitage avenue, tariamą žmonos meilužį.

● **Prie laidotuvių įstaigos, adresu 4141 Cottage Grove ave., atėjo 35 metų optemetristas, Thomas M. Miller, pasislėpė tarpduryj ir nusišovė. Gyveno adresu 4051 Ellis avenue.**

Goodrich Electric Bendrovė Didina Dirbtuvę

Užvakar buvo pranešta, kad Goodrich Electric Kompanija statys vieno augšto priedą prie dviejų augštų namo, kurį ji nupirko pereitą rudenį prie Kilpatrick ir Belle Plaine gatvių. Architektai šiai statybai bus Alfred Alschuler, Inc., R. N. Frieman ir E. A. Renwick.